

Jani Saranpää

Passiivisen tulon lähteellä

Kirjaintyyppin suunnittelu ja kaupallistaminen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi AMK

Viestinnän tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

20.4.2021

Tiivistelmä

Tekijä:	Jani Saranpää
Otsikko:	Passiivisen tulon lähteellä. Kirjaintyyppin suunnittelu ja kaupallistaminen.
Sivumäärä:	37 sivua + 4 liitettä
Aika:	20.4.2021
Tutkinto:	Medianomi AMK
Tutkinto-ohjelma:	Viestinnän tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto:	Graafinen suunnittelu
Ohjaaja(t):	Lehtori Kai Talonpoika

Opinnäytetyössä kuvataan kirjainmuotoilua prosessina itse suunniteltua kirjaintyyppiä reflektoiden sekä tutkitaan kirjaintyyppin kaupallistamista graafisen suunnittelijan passiivisena tulonlähteenä.

Opinnäytetyössä lähtökohtana on halu kaupallistaa itse suunniteltu kirjaintyyppi ja tätä kautta tarkoitus löytää uusi tulolähde muiden freelance-graafikon tulolähteiden rinnalle. Freelance-graafikon tulot muodostuvat useista pienemmistä lähteistä, joten työn tarkoitus on löytää vakaa, tasaista tuloa tuottava tulolähde, jonka eteen ei tarvitse tehdä jatkuvaa aktiivista työtä. Työn tavoitteen on toimi oppaana kirjaintyyppin julkaisemiselle.

Opinnäytetyön toiminnallisessa osassa kuvataan itse suunnitellun kirjaintyyppin syntyä ja sen kehitysprosessia. Suunnittelutyön lähtökohtana on aiemmin aloitettu ja nyt jatkokehitetty kirjaintyyppi. Toiminnallisen osan lopuksi kirjaintyyppin tyyli luokka määritellään itse kehitetyn kirjaintyyppiluokkien nelikentän avulla.

Opinnäytetyön teoriaosassa otetaan selvää, miten kirjaintyyppi kaupallistetaan valittuja kanavia hyödyntäen. Kirjaintyyppin kaupallistamiskanavana tutkitaan kolmea eri digitaalista jälleenmyyntisivustoa sekä yhtä ilmaisjakelukanavaa. Lisäainestoa hankitaan haastatteleamalla kirjainmuotoilija Joonas Louhea. Jokaisesta kanavasta tehdään SWOT-analyysi ja tämän perusteella valitaan kanava, jota kautta omaa kirjaintyyppiä lähdetään kaupallistamaan.

SWOT-analyysin pohjalta valitusta kanavasta on tehty palvelupolkuun pohjautuva kaupallistamisprosessi. Kaupallistamisprosessissa käydään läpi kirjaintyyppin kaupallistamisen vaiheet. Kaupallistamispolku toimii pikaoppaana suunnittelijoille, jotka haluavat kaupallistaa oman kirjaintyyppinsä. Johtopäätöksenä työlle paljastui, että kirjaintyyppin kaupallistaminen ei ole puhtaasti passiivista tuloa, sillä nykypäivän suunnittelijalta odotetaan jonkin muotoista sosiaalisen media läsnäoloa, ja tätä kautta suunnittelija väkisininkin mainostaa omaa työtään.

Avainsanat:	Graafinen suunnittelu, kirjainsuunnittelu, kirjaintyyppin kaupallistaminen, passiivinen tulonlähde
-------------	--

Abstract

Author: Jani Saranpää
Title: Passive Income for Graphic Designer. Type Design and Typeface Release.
Number of Pages: 37 pages + 4 appendices
Date: 28 August 2020

Degree: Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme: Media
Specialisation option: Graphic design
Instructor: Kai Talonpoika, Senior Lecturer

This final project studies type design as a process and examines typeface as graphic designers' passive source of income.

The objective of the final project was the desire to release a self-designed font and through this to find a new source of income for a freelance graphic designer alongside other income sources. The income of a freelance graphic designer consists of several smaller sources. The purpose was to find a stable income source that does not require constant active work. The goal of the project was to serve as a guide for a designer who wants to release self-designed typeface.

The functional part of the thesis studies the creation of the designed typeface and its development process. The starting point for the design process was a typeface that was started before the project and was developed further and largely redesigned during the project. At the end of the functional part, the style of the typeface is defined using a self-developed four field of typeface styles.

The theoretical part of the final project discuss how typeface can be released using the chosen channels. Those chosen channels are three different digital reseller sites and one free open-source distribution channel. Additional material is obtained by interviewing type designer Joonas Louhi. Each of the channels are analyzed with SWOT analysis and based on this, a channel for the designed typeface release was chosen.

As a result of SWOT analysis, the commercial release process has been turned into a service path form. The path describes the steps of typeface release through Future Fonts. The path is meant to serve as a quick guide for designers who want to release their own font. In conclusion type design is not purely a passive income source, as today's designer is expected to have some form of social media presence, and through this the designer forcibly advertises their own work.

Keywords: Graphic design, type design, typeface release, passive income

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Oman kirjaintyyppin suunnittelu	2
2.1	Suunnittelun lähtökohdat	3
2.2	Ohjelmistovalinta ja kirjaintyyppin jatkokehitys	5
2.3	Ligatuurit leikkisyyden lisäämiseksi	8
2.4	Kirjaintyyppin tyyli luokan määrittely	10
3	Passiivinen tulonlähde kirjaintyyppin kaupallistamisella	12
3.1	Passiivisen tulonlähteen määrittely	13
3.2	Digitaalisia kanavia kirjaintyyppin kaupallistamiseen	13
3.2.1	YouWorkForThem	14
3.2.2	MyFonts	16
3.2.3	Future Fonts	18
3.2.4	Velvetyne Type Foundry	20
3.3	Valittujen kanavien analysointia	22
3.3.1	YouWorkForThem	23
3.3.2	MyFonts	24
3.3.3	Future Fonts	26
3.3.4	Velvetyne Type Foundry	29
3.4	Polku kirjaintyyppin kaupallistamiseen	30
4	Johtopäätökset	34
	Lähteet	38
	Liitteet	41
	Jakelusopimus, Monotype	41
	Ohjeet kirjaintyyppin valmistelusta myyntiin, Monotype	47
	Sähköpostiviesti, Joonas Louhi	49
	Näyte kirjaintyyppistä Loopalike	54

1 Johdanto

Opinnäytetyössä tutkitaan kirjainmuotoilua potentiaalisena graafisen suunnittelijan passiivisena tulonlähteenä. Työssä perehdytään kirjaintyyppin kaupallistamiseen valittuja digitaalisia kanavia käyttäen. Toiminnallisessa osassa tarkastellaan kevyesti kirjainmuotoilun prosessia aiemmin aloitettua ja nyt jatkokehitettyä kirjaintyyppiä reflektoiden. Opinnäytetyö on suunnattu typografian perusasiat hallitseville, oman kirjaintyyppinsä julkaisemisesta kiinnostuneille henkilöille.

Lähtökohta opinnäytetyölle oli puhtaasti kiinnostus kirjaintyyppisuunnittelua kohtaan sekä halu kehittää ja syventää ammatillista osaamistani kirjainmuotoilun saralla. Opinnäytetyö on jatkoa syksyllä 2020 suoritettulle kirjainmuotoilun opintojaksolle. Opintojakson aikana syntyi halu selvittää kirjaintyyppin kaupallistamiseen liittyviä tekijöitä, mutta kyseisen opintojakson puitteissa se ei ollut mahdollista.

Omalla kohdallani kiinnostus kirjaintyyppisuunnitteluun on ollut olemassa opintojen alusta saakka. Oma osaamiseni aiheeseen perustuu koulutuksen kautta hankittuun tietoon. Kirjainmuotoilun opintojakso vahvisti mielenkiintoa aihetta kohtaan ja niinpä päätin tehdä aiheesta opinnäytetyön. Alun perin opinnäytetyön aiheena oli ekologisuus kirjaintyyppisuunnittelussa, mutta aiheeseen perehtymisen ja siitä Joonas Louhen (2020) kanssa käydyn sähköpostikeskustelun jälkeen huomasi aiheen olevan melko pieni tekijä nykyajan kirjainsuunnittelussa. Niinpä fokus siirtyi kirjaintyyppin kaupallistamiseen.

Opinnäytetyön tavoitteena on toimia eräänlaisena oppaana kirjaintyyppin kaupallistamiseen. Tällä tavoin toivon omalta osaltani madaltavani alalla aloittavien suunnittelijoiden kynnyksiä omien kirjaintyyppien kaupallistamiseen. Toiminnallisen osuuden tavoite on syventää omaa typografista osaamistani sekä laajentaa osaamistani graafisena suunnittelijana.

Opinnäytetyöhön kerätty tieto ja teoria pohjaa hyvin pitkälti internetlähteisiin työn luonteesta johtuen. Suurin osa opinnäytetyön teoriaosuudesta pohjautuu

julkaisukanavien internetsivuilta löydettyyn tietoon. Opinnäytetyötä varten haastateltiin sähköpostin välityksellä kirjaintyyppisuunnittelija Joonas Louhea, jonka kirjaintyyppiä on myynnissä Future Fontsin valikoimissa. Kirjallisuuslähteitä on käytetty lähinnä kirjainmuotoilun kevyessä teoriaosuudessa sekä graafisen suunnittelijan työnkuvaa määriteltäessä.

Opinnäytetyö alkaa poikkeuksellisesti toiminnallisella osalla. Tähän perusteluna on se, että aikajanaalisesti kaupallistamisprosessi toimii juuri tässä järjestyksessä: ensin kirjaintyyppi suunnitellaan julkaisukuntoiseksi, ja vasta sen jälkeen se on mahdollista kaupallistaa. Toiminnallisen osan lopussa kirjaintyyppiä tyylitellään käyttäen itsekehitettyä kirjaintyyppiluokkien nelikenttää.

Teoriaosassa tarkastellaan neljää valittua kirjaintyyppien digitaalista julkaisukanavaa. Tutkittavina kanavina toimivat alan isoimmat jälleenmyyntisivustot YouWorkForThem ja MyFonts sekä kehitysvaiheessa oleviin kirjaintyyppeihin keskittyvä Future Fonts. Vaihtoehtoisena kanavana esitellään ilmaisia kirjaintyyppiä jakeleva Velvetyne Type Foundry. YouWorkForThem ja MyFonts valittiin tutkittaviksi kanaviksi niiden merkittävän aseman johdosta, Future Fonts puolestaan sen kiinnostavan konseptin takia. Velvetyne Type Foundryä tarkastellaan mielenkiintoisena vaihtoehtoisena tienä kirjaintyyppiä kaupallistamiseen.

Teoriaosion lopussa julkaisukanavien heikkouksia ja vahvuuksia tarkastellaan SWOT-analyysin avulla omiin tarpeisiin sopivan julkaisukanavan löytämiseksi. Lopussa tehdään paluu toiminnallisuuteen. Palvelupolkua mukaillen luotu kaupallistamispolku kuvaa omaa prosessiani tässä opinnäytetyössä esitellyn kirjaintyyppiä kaupallistamisessa. Tämä osio myös vahvistaa tavoitetta opinnäytetyön toimimisesta oppaana kirjaintyyppiä kaupallistamiselle.

2 Oman kirjaintyyppiä suunnittelu

Historiallisesti ajateltuna kirjaintyyppisuunnittelu on ollut aina käsityötä. Nykyään se mielletään yhdeksi graafisen suunnittelun osa-alueeksi, mutta pohjimmiltaan se on yhä käsityötä. Nykyisin taltan ja puulevyn tilalle ovat tulleet tietokoneet. Nykypäivänä kirjaintyyppisuunnittelua voi tehdä käytännössä kuka tahansa. Se

ei ole pelkästään graafisen suunnittelija työtä. Suunnittelutyötä voi tehdä yksinkertaisimmillaan kynän ja paperin avulla. Työn digitalisoimiseen apunaan voi käyttää ilmaista tai maksullista kirjainsuunnitteluohjelmistoa, joita nykyään on tarjolla useita. (Rivers 2005, 7.)

Viimeisen yli 20 vuoden aikana kirjantyyppinä on suunniteltu tuhansia. Osa kirjaintyypeistä on suunniteltu jonkun vanhemman kirjaintyyppin pohjalta, osa on suunniteltu oman ideoinnin pohjalta, kun taas osa suunnitellaan yksinomaan asiakkaan tarpeisiin. Suunnittelun lähtökohdat vaihtelevat. (Rivers 2005, 8.)

Myös suunnitteluprosessit vaihtelevat. Toiset suunnittelijat piirtävät kirjaimet paperille ja tämän jälkeen skannaavat ja digitoivat ne joltain piirto-ohjelmaan apunaan käyttäen. Toiset saattavat aloittaa suunnittelun suoraan tietokoneen ruudulla. Prosessi on täysin suunnittelijan itsensä päätettävissä. Inspiraationa saattaa toimia jokin taiteen tyyllisuuntaus tai vaikkapa luonto. (Rivers 2005, 9–11.)

Kirjaintyyppisuunnittelua voi opiskella graafisen suunnittelun muiden osa-alueiden ohessa muun muassa Metropolia-ammattikorkeakoulussa, mutta pelkästään kirjainmuotoiluun omistautunutta koulutusta ei Suomessa ole tarjolla. Ulkomaisia koulutusohjelmia aiheesta enemmän kiinnostuneille on kuitenkin tarjolla, kuten Joonas Louhen käymä Hollannissa sijaitseva Royal Academy of Artsin Master of Type and Media -maisteriohjelma (Louhi 2020).

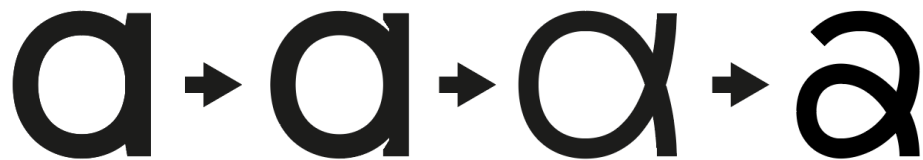
Kiinnostus kirjaintyyppisuunnittelua kohtaan on omalla kohdallani kulkenut mukani opintojen aloittamisesta lähtien. Tästä syystä tuntui luonnolliselta päättää opinnot sitä käsittelevään aiheeseen. Tarve kirjaintyyppin suunnitteluun tässä tapauksessa tuli suunnittelijalta itseltään ja idea kirjaintyyppiin lähti puhtaasta sattumasta. Seuraavissa luvuissa kerrotaan suunnittelemastani kirjaintyyppistä ja siihen liittyvästä suunnitteluprosessista.

2.1 Suunnittelun lähtökohdat

Opinnäytetyössä tarkasteltavan kirjaintyyppin suunnittelu on aloitettu syksyllä 2020 suoritettulla kirjainmuotoilun opintojaksolla. Tehtävänä oli suunnitella aakkoset kahdella tapaa, ja itse päädyin suunnittelemaan yhteen sopivat versaali-

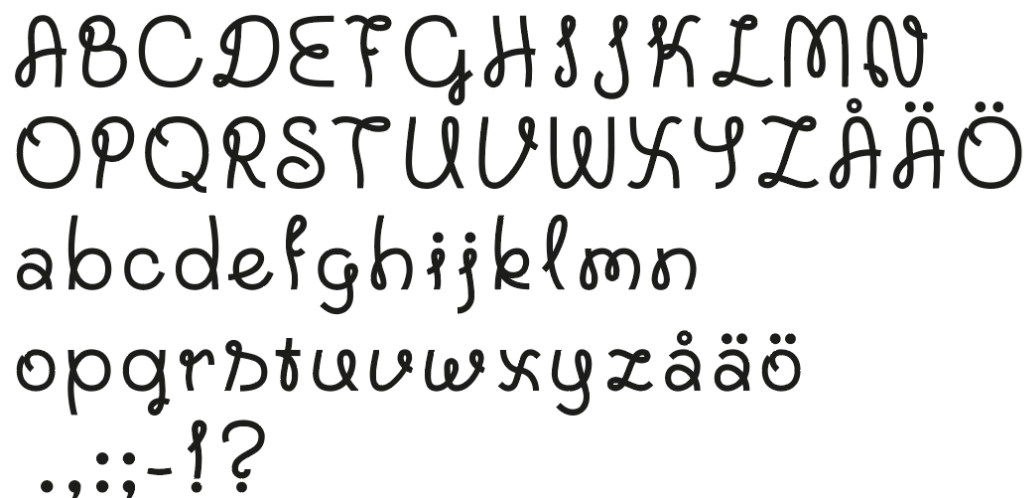
ja gemenakirjaimet. Opintojakson edetessä kypsyi ajatus kirjaintyyppin saattamisesta loppuun opinnäytetyön muodossa.

Normaalisti itse aloittaisin suunnitteluprosessin luonnostelemalla. Tässä tapauksessa alkuperäinen kirjainmuoto syntyi kuitenkin vahingossa tutkiessani täysin erilaisen kirjaintyyppin mahdollisia painoväriloukkuja (*inktraps*) (kuva 1). Painoväriloukulla tarkoitetaan koloja kirjainten ahtaissa kulmissa, joiden tarkoitus on estää suttuista painojälkeä (Itkonen 2015, 130). Painoväriloukkujen sijaan syntyi uusi idea kirjaintyyppistä, joka olisi kalligrafisen soljuva, mutta ei kuitenkaan perinteinen kalligrafinen kirjaintyyppi.

Kuva 1. Alkuperäinen kirjainmuoto syntyi sattumalta toisen kirjaintyyppin painoväriloukkuja tutkittaessa.

Opintojakson aikana suunnittelin kirjaintyyppiin versaali- ja gemenakirjaimet sekä muutaman lisämerkin. Kuvassa 2 on nähtävillä kaikki opintojaksolla suunnitellut kirjaimet ja merkit. Kirjaintyyppi sai nimekseen *Serpent* sen kiemuraisen olemuksen takia. Nimeäminen tuntui hankalalta enkä ollut siihen kovin tyytyväinen ja opinnäytetyönteon aikana kirjaintyyppi saikin toisenlaisen nimen.

Kuva 2. Alkuperäinen kirjaimisto, jonka pohjalta kirjaintyyppin jatkokehitys alkoi.

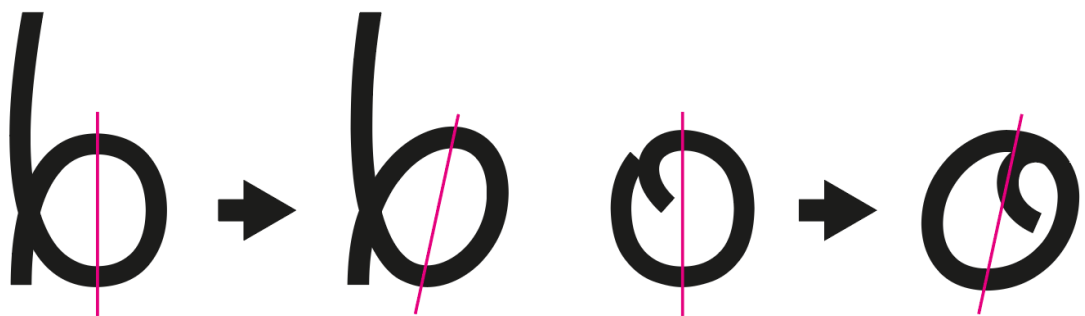

Olin suhteellisen tyytyväinen siihenastiseen tuotokseen ja se sai myös hyvää palautetta opintojakson aikana. Tämä kannusti jatkamaan kirjaintyyppin työstämistä opinnäytetyön tiimoilta.

2.2 Ohjelmistovalinta ja kirjaintyyppin jatkokehitys

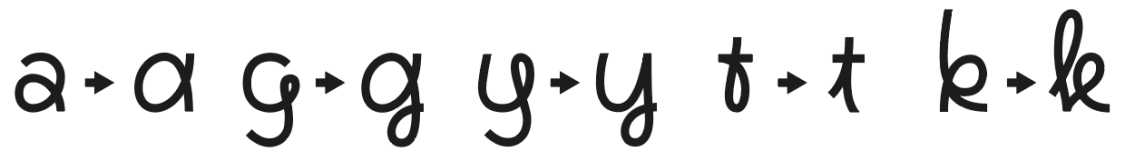
Alun perin kirjaintyyppi piirrettiin Adobe Illustratorilla, jonka jälkeen se siirrettiin Font Lab 7 -ohjelmaan, joka oli koulun puolesta käytössä ilmaiseksi. Ajatuksena oli kuitenkin löytää ohjelmisto, joka olisi kannattava freelance-pohjaisessa työkentelyssä. Font Labin täysimittainen lisenssi on hinnaltaan 385 euroa, joten yksittäishankintana se tuntui kalliilta (Font Lab n.d). Eri vaihtoehtoja verrattuani päädyin Fontself Maker -nimiseen ohjelmistoon. Fontself Maker on Illustratorin lisäosa, joten sen käyttö osoittautui erittäin helpoksi. Hinnaltaan Fontself Maker on kalleimmillaan 78 € ja halvimmillaan 39 €, joten hintansa puolesta se sopii mainiosti sivutoimiseen kirjaintyyppisuunnitteluun (Fontself n.d).

Kirjaintyyppin jatkokehitys alkoi kallistamalla kirjainten kuvitteellista akselia (kuva 3). Tämä prosessi oli melko aikaa vievä ja johti siihen, että lähes jokainen kirjain piti piirtää uudelleen. Akselin kääntäminen oli kuitenkin tärkeä osa kirjaintyyppin lopullista visuaalista ilmettä ja sen vauhdikasta olemusta. Näin kirjaintyyppi muuttui staattisesta eteenpäin pyrkiväksi.

Kuva 3. Kirjaintyyppin kuvitteellinen akseli kallistui jatkokehityksessä oikealle.

Osa genemakirjaimista koki muita suuremman muutoksen (kuva 4). Ensimmäisenä silmiin pistävä ero on a-kirjaimessa. Oikeastaan muutos oli paluu alkuperäiseen, vahingossa syntyneeseen muotoon, joka käynnisti koko projektin. Kaksoeroksinen a-kirjain säilyi kirjaintyyppissä vaihtoehtoisena versiona.

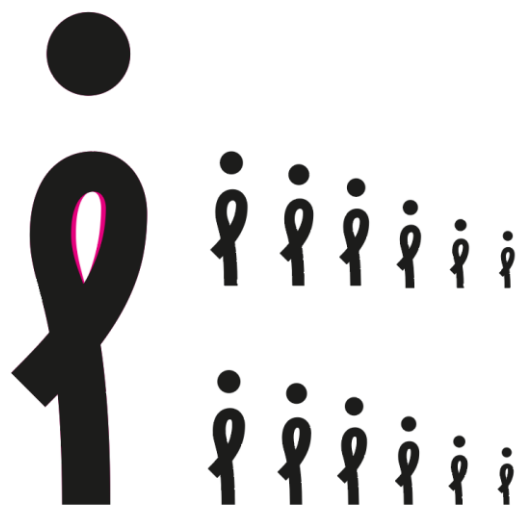

Kuva 4. Useat kirjaimet muuttivat muotoaan hyvinkin paljon.

G-kirjaimen muutos oli jatkumo a:han tehtyyn muutokseen. G-kirjain sai alapidennykseensä koukun sijaan silmukan, joka toistuu myös j:n ja y:n alapidennyksissä. Alkuperäisen kirjaimiston t-kirjain oli hieman kömpelön oloinen, joten sen alaosan silmukka sai tilalleen häntää muistuttavan ulokkeen. Ehkä suurimman muutoksen koki k-kirjain, jonka jo valmiiksi silmukkainen olemus silmukoitui edelleen. K:n yläpidennyksessä nähtävä silmukka toistuu myös h-kirjaimessa.

Gemenat sisältävät useita kirjaimia, joissa on pieniä ja tiiviitä silmukoita. Pienissä silmukoissa ilmeni uudelleensuunnitteluprosessin aikana eräs ongelma, joka piti korjata. Liian pieni koko tukki silmukan sisäosan pienessä pistekoossa lähes täysin. Ongelman ratkaisemiseksi liian pieniä silmukoita yksinkertaisesti suurennettiin niin, että ne eivät enää tukkiintuneet.

Kuvassa 5 on esitetty i-kirjain ennen silmukan suurentamista (alhaalla) ja silmukan suurentamisen jälkeen (ylhäällä). Suurennus ei näytä suuressa koossa kummoiselta, mutta pienessä koossa ero on huomattava, sillä ennen sisämuodon suurennusta muoto tukkiutui ikävästi.

Kuva 5. I-kirjaimen sisämuodon suurennus ja sen vaikutus pienessä koossa.

Versaalkirjaimet suunniteltiin kokonaisuudessaan uudelleen. Alkuperäisessä versiossa nähtävät versaalit tuntuivat kömpelöitä ja väkisin tehdyiltä, joten päätös niiden yksinkertaistamisesta oli helppo. Yksinkertaistamisprosessi meni kuitenkin aluksi liian pitkälle. Uudelleen suunnitellut versaalit poikkesivat geme-noista niin paljon, että ne olisivat voineet olla eri kirjaintyyppi. Niinpä oli otettava askel takaisin ja suunniteltava kirjaimet vielä kertaalleen uudelleen (kuva 6).

Kuva 6. Versaalien läpikäymä muutos B- ja J-kirjainten osalta.

Lopputuloksena oli huomattavasti paremmin genemenoiden kanssa yhteen so-piva kirjaimisto (kuva 7). Versaaleissa toistuu sama kaltevuus, kuin geme-noissa. Liian yksinkertaisen muodon sijaan ne saivat mausteeksi pientä kaare-vuutta ja koukkuja. Kirjainten versaalikorkeus muuttui myös hieman matalam-maksi.

ABCDEFGHIJKLMNOP
 OPQRSTUVWXYZÅÄÖ
 aaääbcdefghijklmn
 opqrstuvwxyzääö
 0123456789
 @ . , : ; ' " " " " " - — ! ? % & ( ) / * + - =

Kuva 7. Lopulliset kirjaimet, numerot ja lisämerkit.

Itse olen erittäin tyytyväinen kirjaintyyppin lopulliseen muotoon. Kirjaintyyppi sai nimekseen Loopalike sen silmukkaisten olemuksen ansiosta. Kirjaintyyppi sisältää kirjainten lisäksi numerot ja muutamia lisämerkkejä. Itse näen kirjaintyyppin olevan vielä kehitysvaiheessa ja tulevaisuudessa aion laajentaa merkkien määrää ja mahdollisesti suunnitella yksinkertaistettujen versaaleiden rinnalle hieman silmukkaammat vaihtoehdot.

2.3 Ligatuurit leikkisyyden lisäämiseksi

Loopalikeen on suunniteltu useita erilaisia ligatuureja. Ligatuurilla tarkoitetaan kahden tai useamman merkin yhdistelmää, jossa merkit osittain koskettavat toisiaan, ja yksi niiden funktioista on esteettisesti parantaa joidenkin kirjainparien asettumista keskenään (kuva 8) (Itkonen 2007, 138). Näiden seikkojen lisäksi Loopalikessa ligatuurien funktio on tuoda kirjaintyyppiin leikkisyyttä ja kalligrafista soljuvuutta.

Hiljaa Hiljaa
Tiilet Tiilet

Kuva 8. Ligatuurit parantavat kirjainparien asettumista keskenään.

Ligatuureja syntyi yhteensä 60 kappaletta, ja niistä kaikki ovat valittavissa käyttöön Open Type -ominaisuuksien kautta. En halunnut ligatuurien olevan pakotettuja, sillä niiden liiallinen käyttö saattaa tehdä tekstistä epämiellyttävää lukea. Kaikki ligatuurit ja muutama esimerkki käytöstä ovat nähtävissä kuvassa 9.

ek eh ei ej et ett ff ii ill elli iel
 iell ittl iili iilis il ili ilj lik lili lilj
 ilii is iis iilis ils it itt itti ittl li
 ll lj lil liis oo om on oi oj ok
 oh tt ti til tii tti tti tit ts tits
 tell th ul ull uk uh uu uy ulli

Poliisi on siisti   Milja lilja
 Doku otilla, iilimato sielissä!

Kuva 9. Ligatuureja kirjaintyyppiin syntyi useita, yhteensä 60 kappaletta.

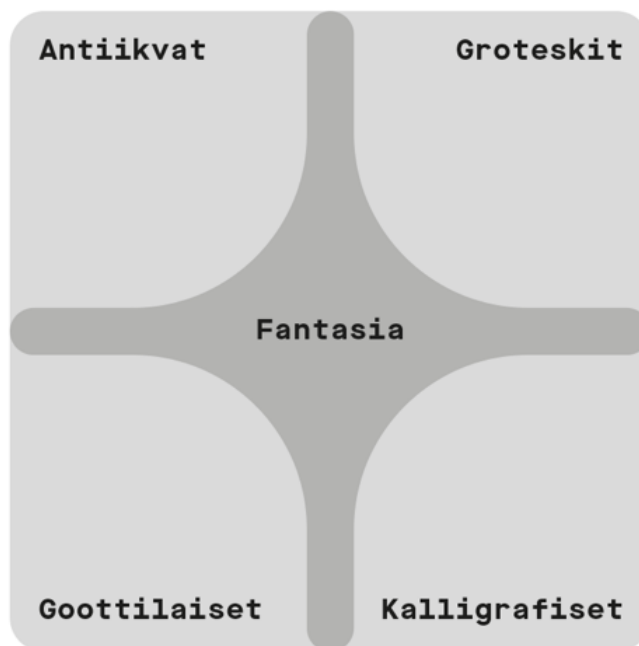
Eriyisen paljon ligatuureja syntyi i- ja l-kirjainten eri yhdistelmiin. Nämä kaksi kirjainta oli helppo yhdistää ligatuuriksi, sillä ne ovat alaosaltaan melko saman kaltaisia. Samankaltaisuutta löytyi myös t-kirjaimesta, joten myös siihen oli helppo suunnitella ligatuureja.

Ligatuurit suunniteltiin osittain pelkästään suunnittelun ilosta. Ne tuntuivat luonnolliselta osalta kirjaintyyppiä ja toivat siihen persoonallisuutta ja soljuvuutta. Ligatuurien kehittäminen kuuluu ehdottomasti Loopaliken jatkokehitykseen, sillä jo nyt huomaa, että jotkut kirjainparit suorastaan huutavat yhdistymistä.

Mielestäni ligatuurit lisäävät kirjaintyyppin käyttömahdollisuuksia. Kirjaintyyppin loppukäyttäjät voi itse löytää sanayhdistelmiä, jotka näyttävät erityisen hyvältä ligatuurien kanssa. Näen tässä mahdollisuuksia esimerkiksi kirjaintyyppin käyttämisessä logosuunnitteluun.

2.4 Kirjaintyyppin tyyli luokan määrittely

Loopaliken luokittelua tukemaan määriteltiin oman näkemys mukainen kirjaintyyppiluokkien visuaalinen nelikenttä (kuva 10), jonka neljässä äärikulmassa ovat antiikvat, groteskit, goottilaiset sekä kalligrafiset kirjaintyyppit. Näiden kaikkien keskimaastossa ovat fantasiakirjaintyyppit, jotka ovat enemmän tai vähemmän sekoitus näitä kaikkia neljää

Nämä viisi kirjaintyyppiluokkaa perustuvat Itkonen (2007)

Kuva 10. Kirjaintyyppin luokittelua tukemaan luotu kirjaintyyppien nelikenttä.

määrittelemiin luokkiin (kuva 11). Antiikvoilla tarkoitetaan päätteellistä kirjaintyyppiä, ja groteskit ovat puolestaan päätteettömiä. Goottilaiset kirjaintyyppit jäljittelevät 1400-luvun alun tekstuuraa, kun taas kalligrafiset kirjaintyyppit käsittävät kaikki kaunokirjoitusta ja käsialaa jäljittelevät kirjaintyyppit. Fantasiakirjaintyypeiksi lasketaan käytännössä kaikki mihinkään muuhun kirjaintyyppiluokkaan sopimattomat kirjaintyyppit. (Itkonen 2007, 27–67.)

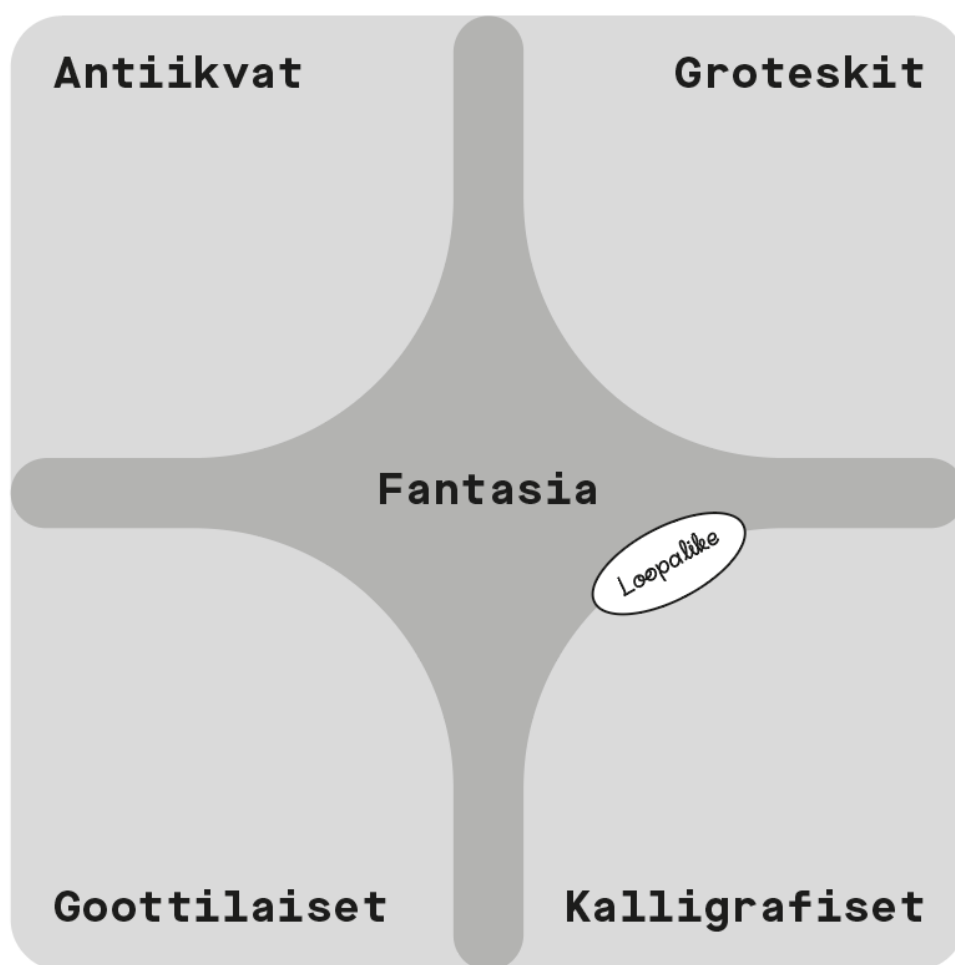

Kuva 11. Esimerkkejä eri kirjaintyyppiluokista vasemmalta oikealle: antiikva (Times New Roman), groteski (Helvetica), goottilainen kirjaintyyppi (Amador), kalligrafinen kirjaintyyppi (Timberline) sekä fantasiakirjaintyyppi (Rad Std).

Nykyään nämä kirjaintyyppiluokat tunnetaan ehkä paremmin niiden englanninkielisillä termeillä. Antiikvoissa ja groteskeissa termit viittaavat niiden päätteisiin.

Antiikvoja kutsutaan termillä *serif* (päätte) ja groteskeja termillä *sans serif* (ilman päätettä). Todellisuudessa nämä termit ovat alkujaan ranskankielisiä, mutta ovat vakiintuneet myös englannin kieleen. Goottilaisia kirjaintyyppejä kutsutaan termillä *blackletter*. Kalligrafisten kirjaintyyppien englanninkielinen termi on *script* ja vastaava termi fantasiakirjaintyypeille on *display*. (Samara 2018, 60–64.)

Tyyli luokaltaan Loopalike asettuu jonnekin fantasia- ja kalligrafisen tyylin väli- maastoon (kuva 12). Se on kokoileva, mutta samalla se osin jäljittelee soljuvaa kaunokirjoitusta. Tämä näkyy erityisesti gemenakirjaimissa. Siinä ei kuitenkaan ole kalligrafialle tyypillistä viivan paksuuden vaihtelua, vaan viiva on kauttaaltaan tasapaksu. Versaalit vievät enemmän groteskien maailmaan muutamia leikkisiä poikkeuksia luukuun ottamatta.

Kuva 12. Loopaliken asettuminen kirjaintyypiluokkien nelikenttään.

Lukuisien ligatuurien ansiosta Loopalike on leikkisä, ja se sopii parhaiten lyhyiden sanojen tai lauseiden kirjoittamiseen. Pääsääntöisesti Loopalike onkin suunniteltu otsikkokäyttöön.

3 Passiivinen tulonlähde kirjaintyyppin kaupallistamisella

Graafinen suunnittelija on viestinnän ammattilainen, joka muotoilee sekä kuvaa että sanaa. Välitettävät viestit kulkevat kohdeyleisölle yleensä joukko- ja kohdeviestimien kautta, ja omien viestiensä sijaan hän välittää asiakkaidensa viestejä. (Hintikka 2012, 10.)

Lähtökohtaisesti graafinen suunnittelija saa tuloja toimimalla palkkatöissä jonkun muun alaisena tai freelancerina (yritysmuodosta riippumatta) itsensä työllistään (Jokinen 2009, 8). Tässä opinnäytetyössä kirjaintyyppin kaupallistamisen osio käsittelee nimenomaan freelancerina itsensä työllistävän graafisen suunnittelijan mahdollisuuksia passiiviseen tulonlähteeseen.

Freelance-työ tuo mukanaan ison määrän vapauksia. Freelancer on vapaa valitsemaan omat työaikansa ja asiakkaansa. Työ ei ole paikkasidonnaista, vaan freelancer on vapaa valitsemaan työpisteensä oman mielen mukaan. Toisaalta freelancerilta puuttuvat myös palkkatöiden mukana tuleva edut, kuten työttömyysturva, työkaverit ja ennen kaikkea säännöllinen palkka. (Jokinen 2009, 6.)

Olen itse toiminut freelance-suunnittelijana vuodesta 2017 lähtien ja siksi säännöllisen palkan puuttuminen oli itselleni yksi suurimmista motivaattoreista tutkia juuri passiivista tulonlähdetä. Omaan kokemukseeni pohjalta voin sanoa, että freelancer-suunnittelijan tulot koostuvat useista eri asiakkaille tehtävistä projekteista. Freelance-työn luonteesta johtuen ei voi koskaan olla varma säännöllisestä tulosta. Tästä syystä on hyvä harkita muita vaihtoehtoisia tulonlähteitä oman toimeentulonsa turvaamiseksi.

3.1 Passiivisen tulonlähteen määrittely

Graafisessa suunnittelussa aktiivisella tulonlähteellä tarkoitetaan esimerkiksi tuntityöstä maksettuja korvauksia. Passiivisella tulonlähteellä sen sijaan tarkoitetaan tuloa, joka maksetaan etukäteen tehdystä työstä, jota myydään eteenpäin useammalle asiakkaalle. Tällaisia töitä ovat esimerkiksi erilaiset dokumenttipohjat, joita asiakas voi muokata itse omia tarpeitaan palvelevaksi. (Fleck 2020.)

Graafiselle suunnittelijalle passiivisia tulonlähdevaihtoehtoja on useita, kuten edellä mainitut dokumenttipohjat. Muita hyviä vaihtoehtoja ovat omien tuotteiden, kuten tarrojen tai paitojen myyminen, digitaalisten siveltimien tai muiden suunnitteluohjelmien lisäosien myyminen tai oman tietotaidon myyminen esimerkiksi nettikurssin muodossa. Näiden lisäksi useat graafikot suunnittelevat kirjaintyyppejä. (Fleck 2020.)

Kaikilla vaihtoehdoilla on yksi yhteinen tekijä. Kun työ on kerran tehty, sitä voidaan monistaa ja myydä eteenpäin lähes rajattomasti. Myynnin menestykseen tietenkin vaikuttavat monet tekijät, kuten työn laatu.

Opinnäytetyön seuraavissa luvuissa tarkastellaan ja perehdytään kirjaintyyppin kaupallistamiseen tiettyjen digitaalisten kanavien avulla. Rajaus kanavien paljoudesta on tehty kanavien tunnettuuden ja oman mielenkiinnon perusteella.

3.2 Digitaalisia kanavia kirjaintyyppin kaupallistamiseen

Käytännössä suunnittelijalla on kolme vaihtoehtoa kirjaintyyppin kaupallistamiseen digitaalisia kanavia pitkin. Ensimmäinen vaihtoehto on antaa kirjaintyyppi-valmistajan (englanniksi *foundy*), kuten Monotypen, hallita kirjaintyyppin myymistä. Yleensä tämä tarkoittaa sitä, että kyseinen yritys vaatii yksinoikeuden myydä kirjaintyyppiä omia kanaviaan pitkin. Kirjaintyyppi valmistaja voi myydä kirjaintyyppiä omassa tai jälleenmyyjänsä verkkokaupoissa. Kirjaintyyppi valmistajan kautta myymisen hyvä puoli on se, että he hoitavat myynnin, markkinoin-

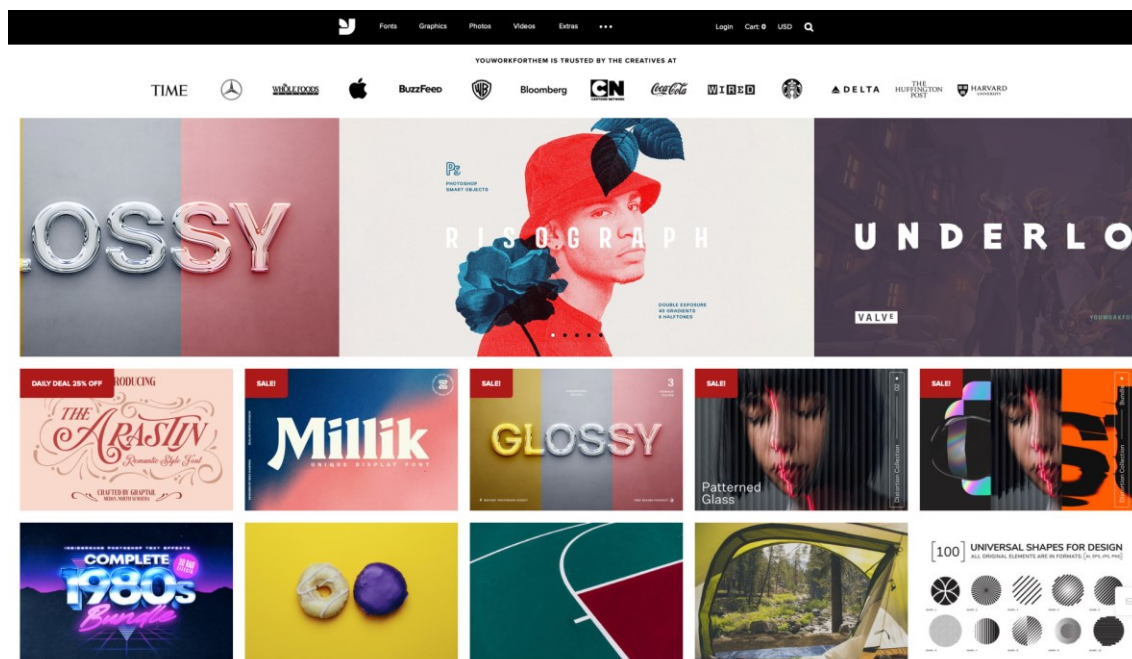
nin sekä jälleenmyyjä- ja asiakassuhteet kokonaan omatoimisesti. Huonoja puolia taas se, että suunnittelijalle itselleen jää hyvin vähän valtaa siihen, missä ja miten kirjaintyyppiä myydään. Tämän lisäksi kirjaintyyppivalmistaja ottaa osuuden kirjaintyyppin myyntihinnasta. (Coles 2008.) Nykypäivänä kirjaintyyppisuunnittelijat mainostavat omia tuotteitaan usein esimerkiksi Instagramin kautta, joten itse en katso markkinoinnin olevan pelkästään sitä myyvän tahon harteilla.

Toinen vaihtoehto on tässä opinnäytetyössä käsiteltävät jälleenmyyjät, joiden verkkokaupoissa on myynnissä useiden eri kirjaintyyppivalmistajien kirjaintyyppejä. Tämä antaa suunnittelijalle vallan päättää, missä kirjaintyyppiä myydään, sillä jälleenmyyjällä ei ole oikeutta antaa sitä muualle myytäväksi. Jälleenmyyjillä ei myöskään ole yksinoikeutta kirjaintyyppin myymiseen, joten suunnittelija voi tarjota sitä myös muihin kanaviin. Jälleenmyyjä hoitaa myynnin ja markkinoinnin, mutta kuten kirjaintyyppivalmistaja myös jälleenmyyjä vie osan myyntihinnasta palveluksiaan vastaan. (Coles 2008.)

Kolmas vaihtoehto on myydä kirjaintyyppiä itse. Tässä tapauksessa suunnittelija hoitaa itse kaiken myyntikanavasta markkinointiin ja rahaliikenteen hoitamiseen. Yleinen myyntikanava on suunnittelijan oma verkkosivu. Suunnittelija saa itse pitää koko myyntihinnan. (Cole 2008.)

3.2.1 YouWorkForThem

YouWorkForThem on itsenäinen toimija, jonka sivusto on eräänlainen graafisen materiaalin pankki, jossa kirjaintyyppien lisäksi myydään muun muassa kuvia, videoita ja erilaisia valmiita logopohjia. Asiakkaiskseen yritys mainitsee muun muassa Applen, Coca Colan ja Mercedes-Benzin (kuva 13). Yritys on perustettu vuonna 2001 missionaan olla maailman paras suunnittelua tukevaa materiaalia tarjoava yritys, ja sivusto käsittää noin 120 000 kirjaintyyppiä ja noin 30 000 muuta graafista materiaalia. (YouWorkForThem n.d.a.) YouWorkForThem mahdollistaa siis muunkin passiivista tuloa kerryttävän materiaalin myymisen.

Kuva 13. Asiakasbrandit ovat näkyvästi esillä YouWorkForThem:n verkkosivuilla. Kuvaleike (YouWorkForThem n.d.c).

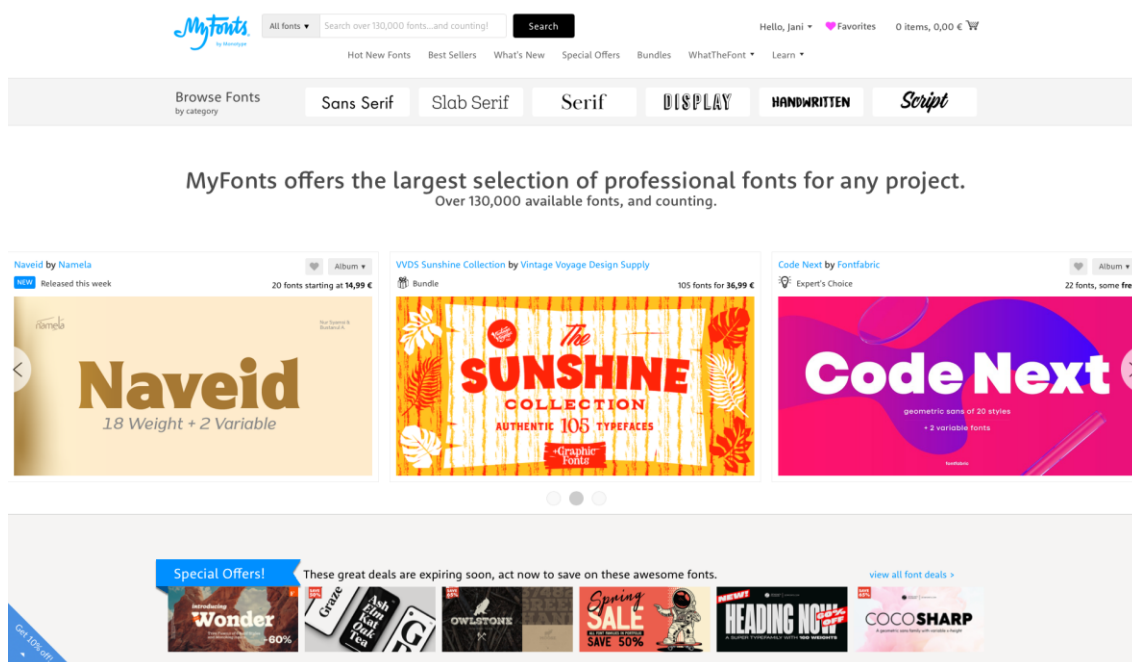
Kirjantyyppisuunnittelijoiden osalta sivustolla on listattuna 718 eri suunnittelijaa (YouWorkForThem n.d.d). Näitä mainittakoon Turkulaisen Fenotype Typeface-sin perustaja Emil Bertell (YouWorkForThem n.d.b). Bertellin töistä itselleni tutuin on kirjaintyyppi Tove Script, joka suunniteltiin rullalautavalmistaja Happy Hourin Muumi-tuotteita varten.

Kirjaintyyppettä tarjotaan sivustolle myytäväksi lähettämällä kirjaintyyppi ensin arvioitavaksi sähköpostitse Open Type -formaattissa tai PDF-näytteenä. Kirjaintyyppiin lisäksi sähköpostiin liitetään mukaan linkki suunnittelijan portfolioon. Kirjaintyyppi arvioidaan ja testataan 5–10 työpäivän sisällä, jonka jälkeen suunnittelijalle lähetetään kieltävä tai hyväksyvä vastaus. (YouWorkForThem n.d.c.)

Suunnittelijan osuus kirjaintyypille asetetusta myyntihinnasta on 50 %. Suunnittelija voi seurata kirjaintyypinsä myyntiä erilaisten raporttien avulla. YouWorkForThem tuottaa kirjaintyypistä myös automaattisesti web-kelpoisen formaatin. Lisäksi suunnittelija saa käyttöönsä oman suunnittelijaprofiilin, jota hän itse hallinnoi. (YouWorkForThem n.d.c.)

3.2.2 MyFonts

MyFonts on 1999 ohjelmistokehitysyriitys Bitstream Inc.:n perustama, myöhemmin kirjaintyyppivalmistaja Monotypen ostama, kirjaintyyppien jälleenmyyntisivusto (Wikipedia 2020). Sivuston jatkuvasti kasvavassa valikoimassa on yli 130 000 myytävää kirjaintyyppiä (kuva 14) (MyFonts n.d.a.).

Kuva 14. MyFonts kertoo tarjoavansa laajimman valikoiman kirjaintyyppejä. Kuvaleike (MyFonts n.d.b.).

Ennen kuin kirjaintyyppejä voi tarjota sivustolle myytäväksi, tulee suunnittelijan tehdä kumppanuushakemus (*foundy partner*). Tätä varten hakijalla pitää olla MyFonts -tili, että hakemuksen pääsee täyttämään. Tämän jälkeen allekirjoitetaan jakelusopimus. (Monotype 2021a.) Jakelusopimus on luettavissa kokonaisuudessaan liitteessä 1.

Jakelusopimus tehdään emoyhtiö Monotypen kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että sopimus tehdään kirjaintyyppivalmistajan, ei jälleenmyyjän kanssa. Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen Monotypellä on yksinoikeus myydä kirjaintyyppiä omilla kanavillaan. Jakelusopimus käsittää myös Monotypen muut jälleenmyyntikanavat, joita ovat myfonts.com:in lisäksi fonts.com,

fontshop.com sekä linotype.com. Sähköisten jälleenmyyntikanavien lisäksi Monotypen myyntitiimi myy kirjaintyyppejä suoraan asiakkailleen. Sopimukseen kuuluu myös kirjaintyyppin käytön valvonta mahdollisten lisenssirikkomusten varalta. (Monotype 2021b.)

Kirjaintyyppin myyntihinnasta suunnittelijan osuus on digitaalisten kanavien kautta tehdyistä kaupoista 50 % ja muita kanavia, kuten omien myyjijensä kautta tehdyistä kaupoista 25 %. Jakelupalvelun lisäksi Monotype tarjoaa suunnittelijalle mahdollisuuden osallistua kirjaintyyppin markkinointiin. Suunnittelija voi halutessaan osallistua Monotypen tapahtumiin, suunnitella mainoskampanjoita sekä hyödyntää Monotypen sosiaalisen median tilejä. (Monotype 2021b.)

Jakelusopimuksen allekirjoituksen jälkeen hakemukseen täytetään suunnittelijan omat tiedot. Tietoihin kuuluu kirjaintyyppivalmistajan nimi (*foundry name*) eli nimi, joka tulee näkymään suunnittelijan profiilissa. Tämän lisäksi hakemukseen laaditaan kuvaus kirjaintyyppivalmistajasta. Ohjeet nimen ja kuvauksen luomiseen ovat hyvin tarkat. Nimen pitää olla sama, jota suunnittelija käyttää, jos hän myy kirjaintyyppejä muilla sivustoilla. Kuvauksen tulee olla 350 merkkiä pitkä ja ammattimainen. Tämän lisäksi hakijan tulee vakuuttaa, että hän on kykenevä toimittamaan ammattitasoisia kirjaintyyppejä eikä loukkaa muiden tekijänoikeuksia. (Monotype n.d.)

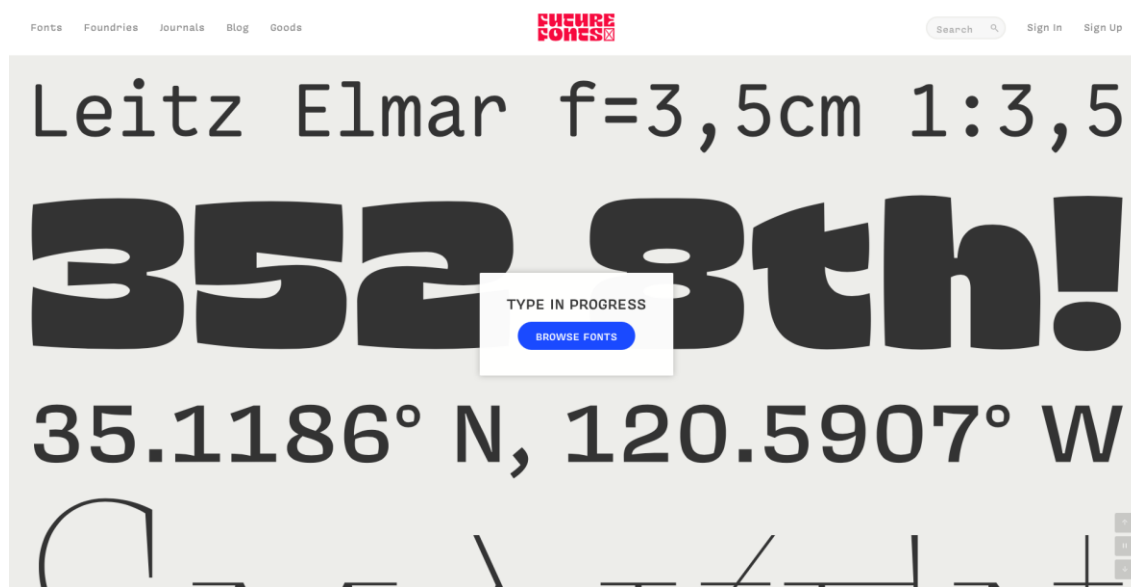
Kirjaintyyppivalmistajan tietojen jälkeen jokaiselle kirjaintyyppien suunnittelussa mukana olevalle suunnittelijalle laaditaan oma henkilökohtainen kuvaus. Tämä laaditaan siksi, että jokaisella suunnittelijalla tulee olemaan oma sivunsa Monotypellä ja jokaisella myyntiin asetetulla kirjaintyyppillä tulee olla merkattuna vähintään yksi suunnittelija. Kun kaikki vaadittavat kohdat on täytetty, hakemus on valmis lähetettäväksi eteenpäin. Hakemus käsitellään kolmen työpäivän sisällä. (Monotype n.d.)

Jatko-ohjeet kirjaintyyppin myymiseen tulevat sähköpostilla (liite 2). Suunnittelija ohjeistetaan valmistelevaan kirjaintyyppille uniikki nimi, 5–15 markkinointikuvaa koossa 2000 kertaa 1000 pikseliä sekä tekstikappale kuvailemaan kirjaintyyppiä. Lisäksi kirjaintyyppin tulee olla joko Open Type- tai True Type -formaattissa ja

sille pitää olla hinta. (Monotype 2021.) Tämän enempää tietoa kirjaintyyppin julkaisemisesta Monotypen kautta en saanut, sillä tämä sähköposti jäi viimeiseksi ennen opinnäytetyön julkaisua. Aikaa hakemuksen jättämisen ja opinnäytetyön julkaisun välillä kului neljä viikkoa, joten luvattuun kolmen päivän vastausaikaan ei päästy.

3.2.3 Future Fonts

Future Fonts on suunnittelustudio Scribble Tonen ja kirjaintyyppivalmistaja OH no Type Companyn 2018 perustama jälleenmyyntikanava. Future Fonts on omien sanojensa mukaan yhteisö, joka tarjoaa kokeellisen alustan kuratoitujen (kuva 15), mutta suunnitteluvaiheessa olevien kirjaintyyppien myymiseen. (Future Fonts n.d.a.)

Kuva 15. Kokeellisuus tulee esiin jo Future Fonts in etusivulla. Kuvaleike (Future Fonts n.d.d.).

Ensimmäisen toimintavuonnaan Future Fonts julkaisi 40 yksityisen kirjaintyyppi- valmistajan 69 kirjaintyyppiä. Suunnittelijoita oli mukana 22 eri maasta. Tarjonnassa on mukana jo asemansa vakiinnuttaneita kirjaintyyppi- valmistajien sekä nousevien suunnittelijoiden kirjaintyyppiä. (Future Fonts 2020.)

Future Fonts ottaa kirjaintyyppejä kuratoitavaksi verkkolomakkeen kautta. Lomakkeelle täytetään nimi- ja yhteystietojen lisäksi kuvaus projektin taustoista ja sen tulevaisuuden suunnitelmista. Kuratointia varten kirjaintyyppistä valmistella PDF-muotoinen näyt. (Future Fonts n.d.b.)

Vaihtuva paneeli, joka koostuu eri taustaisista suunnittelijoista, kokoontuu kuratoimaan kaikki verkkolomakkeella lähetetyt kirjaintyypit kvartaaleittain, siis neljästi vuodessa. Kaikille kirjaintyyppinsä arvioitavaksi lähettäneille vastataan, oli päätös kirjaintyyppin myyntiin ottamisesta hyväksyvä tai kieltävä. Pienestä organisaatiostaan johtuen Future Fonts ei pysty antamaan sen enempää palautetta vastaanottamistaan kirjaintyypeistä. (Future Fonts n.d.c.)

Future Fonts etsii kirjaintyyppejä eri taustaisista tulevilta suunnittelijoilta, jotta sivusto valikoima pysyisi mahdollisimman monimuotoisena. Eduiksi kuratoinnissa katsotaan kirjaintyyppin laatu kirjaintyyppisuunnittelun näkökulmasta, suunnittelijan valmius markkinoida kirjaintyyppiään sekä kirjaintyyppin uudisarvo jo olemassa olevaan valikoimaan nähden. (Future Fonts n.d.c.)

Peruseriaatteeltaan Future Fonts toimii seuraavasti: kuratoinnin jälkeen suunnittelija lataa keskeneräisen fonttinsa alustalle, joka nimetään versioksi v0.1 ja kirjaintyypille määritetään hinta, jolla sitä kaupataan alustalla. Suunnittelijan tehdessä päivityksiä kirjaintyyppiin versionumero kasvaa v0.2 ja niin edelleen. Valmis kirjaintyyppi on versioltaan v1.0. Kirjaintyyppin päivittyessä myös kirjaintyyppin hinta nousee. Kirjaintyyppin ostajan näkökulmasta tämä tarkoittaa, että jos osto on tapahtunut version v0.1 aikana, saa hän kaikki tulevat päivitykset maksutta käyttöönsä. Tämä antaa ostajalle mahdollisuuden rahoittaa suunnittelija työtä suunnitteluprojektin alkuvaiheessa ja valmiin kirjaintyyppin, tai jopa kirjainperheen, halvempaan hintaan. (Future Fonts n.d.a.)

Kirjaintyyppin suunnitteluprosessin etenemistä voi seurata sen myyntisivulta. Myyntisivulta löytyy suunnittelijan kommentit nykyiseen ja menneisiin versioihin liittyen. Sivulta löytyy myös pisteytys kirjaintyyppin tekniseen laatuun ja muihin

ominaisuuksiin liittyen. Tämän lisäksi ostaja voi olla kanssakäymisessä suunnittelijan kanssa sivun kommenttikentän kautta, ja näin pystyy mahdollisesti vaikuttamaan kirjaintyyppin suunnitteluun. (Future Fonts n.d.a.)

Joona Louhi on kirjainmuotoilija ja graafinen suunnittelija. Hänellä on tällä hetkellä kaksi myytävää kirjaintyyppiä Future Fontsissa. Louhi (2021) kertoo sähköpostihaastattelussa (liite 3) valinneensa Future Fontsin julkaisualustaksi sen keskeneräisten kirjaintyyppien myyntikonsepti takia. Hänen mukaansa siitä hyötyvät sekä ostaja että kirjainsuunnittelija. Käytännössä ostaja saa kirjaintyyppin halvemmalla hinnalla ja suunnittelija saa rahoitusta työlleen. (Louhi 2021.)

Toiseksi tekijäksi Louhi mainitsee Future Fontsin kuratoinnin. Sivusto saa kuukausittain suuren määrän hakemuksia, joista vain pieni osa hyväksytään myytäväksi. Tämä on Louhen mielestä hyvä asia, sillä tiukalla kuratoinnilla sivusto ei pääse kasvamaan isojen toimijoiden kaltaiseksi jättimäiseksi kirjastoksi. Myös tämä hyödyttää sekä ostajaa että suunnittelijaa. Tässä kohtaa Louhi painottaa, että Future Fonts pyrkii kuratoimaan myyntiin mahdollisimman hyvin valikoimaa rikastavia kirjaintyyppejä ei niiden teknisten ominaisuuksien, vaan uudisarvon mukaan. (Louhi 2021.)

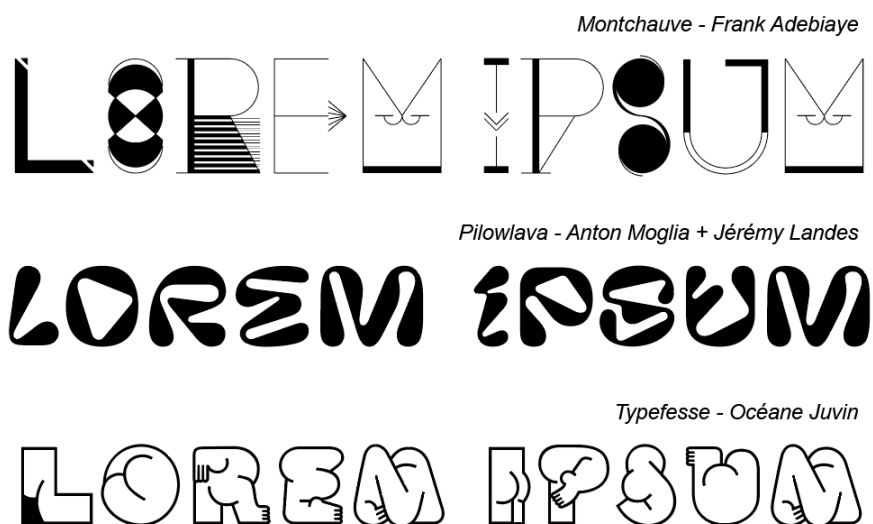
Kirjaintyyppin myyntihinnasta suunnittelija saa 70 %, mikä on Louhen mukaan poikkeuksellista (Louhi 2021). Tämä on totta ainakin opinnäytetyössä muihin toimijoihin verrattaessa. Sekä YouWorkForThem että MyFonts ottaa itselleen vähintään 50 % myyntihinnasta (YouWorkForThem n.d.c; Monotype 2021b).

3.2.4 Velvetyne Type Foundry

Aloittelevan kirjaintyyppisuunnittelijan kannattaa harkita myös vaihtoehtoisia kanavia työnsä julkaisulle. Kynnys oman työn myyntiin asettamiselle saattaa tuntua suurelta, sillä ainakin itse tunnen aika ajoin alemmuuden tunnetta verrateni omaa työtäni jonkun muun tekemään. Tästä syystä esittelen yhden alemman kynnyksen kanavan näkyvyyden saavuttamiseksi.

Velvetyne Type Foundry (myöhemmin VTF) on 2010 perustettu voittoa tavoittelematon, lahjoitusvaroin toimiva organisaatio, joka suunnittelee ja jakelee avoimen lähdekoodin (*open source*) kirjaintyyppettä. Sivustolla on jaossa erittäin kirjava joukko kirjaintyyppettä (kuva 16). Avoimen lähdekoodin kirjaintyyppettä voidaan vapaasti muokata ja versioida avoimen lähdekoodin ohjelmistojen tapaan. (Velvetyne Type Foundry n.d.a.)

Kuva 16. Velvetyne Type Foundry jakelee kirjavaa joukkoa kirjaintyyppettä.

Kaikki sivustolta ladattavissa olevat kirjaintyypit ovat ilmaisia ja muokattavia. Tämän lisäksi niitä ja niiden muokattuja versioita saa kuka tahansa jakaa eteenpäin niin yksityiseen kuin kaupalliseenkin käyttöön. Ainut käyttöehto on, että suunnittelija ja VTF mainitaan työn ohessa jollain tavalla. Jos kirjaintyyppiä muokkaa jollain tapaa paremmin omiin tarpeisiinsa sopivaksi, pitää kirjaintyyppiä jakaa eteenpäin saman lisenssin alaisesti, kuin alkuperäistä kirjaintyyppiä. (Velvetyne Type Foundry n.d.a.)

Yksinkertaisuudessaan VTF ottaa kirjaintyyppettä vastaan sähköpostitse arvioitavaksi. Arvioinnin kriteereihin kuuluu kirjaintyyppin omaperäisyys, tarina kirjaintyyppin taustalla, sen sopivuus jo jaossa olevaan valikoimaan, kirjainten piirron laatu sekä perustelut sen julkaisemisiksi avoimen lähdekoodin kirjaintyyppinä. Tämän lisäksi Kirjaintyyppin kirjaimiston pitää käsittää yleiset latinankieliset merkit, Velvetyne monogrammi sekä puuttuvaa merkkiä ilmaiseva VTF:n oma merkki (kuva 17). (Velvetyne Type Foundry n.d.b.)

Kuva 17. Velvetyne Type Foundryn vaatimat yleiset latinankieliset merkit.

Arvioinnin jälkeen VTF:n 10 suunnittelijan ydinjoukko äänestää kirjaintyyppin julkaisusta. Kirjaintyyppin tulee saada kaksi kolmasosaa julkaisua puoltavia ääniä. Omien sanojensa mukaan VTF etsii epätyypillisiä kirjaintyypppejä. He ottavat mielellään vastaan myös lukukelvottomia ja hieman outoja projekteja. (Velvetyne Type Foundry n.d.b.)

3.3 Valittujen kanavien analysointia

Valituille kanaville tehtiin opinnäytetyötä varten SWOT-analyysit. Analyysin perustana on käytetty julkaisukanavan verkkosivuilta saatua aineistoa sekä Joonas Louhen kanssa käytyä sähköpostikeskustelua. Analyysit perustuvat puhtaasti omiin näkemyksiini käsiteltävien asioiden tiimoilta.

SWOT-analyysillä tarkoitetaan yhteenvetävää analyysiä. Siinä havainnoidaan valittua kohdetta neljän osa-alueen kautta: vahvuudet (S), heikkoudet (W), mahdollisuudet (O) ja uhat (T). Analyysin tarkoitus on tuottaa ensin syvällistä tietoa kohteesta ja sen valintoja ja toimintasuunnitelmia. Kirjainlyhenteet tulevat englanninkielisistä sanoista *strengths*, *weaknesses*, *opportunities* ja *threats*. (Vuorinen 2013.) Opinnäytetyössä SWOT-analyysillä määriteltiin valittujen kanavien vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Analyysin pohjalta valittiin sopivin kanava kaupallistamispolkuvaiheeseen, joka on esiteltyä SWOT-analyysin jälkeen.

3.3.1 YouWorkForThem

SWOT-analyysin perusteella (kuva 18) voi sanoa, että YouWorkForThem ei ole kovin houkutteleva sivusto kirjaintyyppin julkaisuun. Jo ensisilmäyksellä sivuston ulkoasu on sekava ja kaiken kirjava. Tämä todennäköisesti johtuu siitä, että suunnittelija saavat itse suunnitella myyntikuvat ilman sen suurempia rajoitteita. Sivustolla myös myydään paljon erilaista graafista materiaali, mikä osiltaan vaikuttaa sivuston ulkoasuun. Tämän takia se vaikuttaa olevan graafisen suunnittelun sekatarakauppa, josta voi ostaa suunnittelua alennettuun hintaan. Alennuskampanjamerkintöjä tuntuu olevan yli puolessa etusivun tuotteista.

S	W	O	T
<i>Laaja valikoima</i>	<i>Hylystä ei palautetta</i>	<i>Asiakkaina isoja nimiä</i>	<i>Liian laaja valikoima</i>
<i>Nopea vastausaika</i>	<i>Sivusto sekava</i>	<i>Alennuskampanjat</i>	<i>Alennuskampanjat</i>
<i>Aktiivinen Instagram</i>	<i>Vie puolet myyntihinnasta</i>	<i>Suuri toimija</i>	<i>Sekatavara kauppa?</i>

Kuva 18. YouWorkForThem SWOT-analyysi.

YouWorkForThem on alallaan suuri toimija. Myyntiartikkelien määrä esimerkiksi Furure Fontsiin verrattuna on moninkertainen. Nämä kaksi asiaa näyttävät sekä vahvuutena, mahdollisuutena että uhkana. Myyntiin asetetut tuotteet saattavat helposti hukkaa liian suureen valikoimaan. Toisaalta suuri toimija tuo mukanaan myös suuren toimijan edut ja näkyvyyden.

Suuri organisaatio mahdollistaa myös nopean toiminnan vastausajassa, kun kirjaintyyppiä ehdotetaan sivustolle myytäväksi. YouWorkForThem lupaa vastata ehdotukseen 5–10 työpäivän sisällä. Toisaalta hylkäävästä päätöksestä ei saa minkäänlaista palautetta, mikä on suunnittelijan kehittymisen kannalta huono asia.

Yhdeksi YouWorkForThem vahvuudeksi luen sen Instagram-tilin. Sillä on seuraajia 23 000 ja julkaisuja tehdään muutamia viikossa. Tämä tuo kirjaintyypeille

näkyvyyttä, mutta suunnittelijaa ei jostain syystä merkata julkaisuihin. Tämä saattaa johtua siitä, että YouWorkForThem myy satojen eri suunnittelijoiden kirjaintyyppejä, joten olisi melko työlästä etsiä jokaisen suunnittelija Instagram-tili ja merkata se julkaisuun. Laajan kirjaintyyppivalikoiman takia oman kirjaintyyppin saaminen julkaisun aiheeksi on oletettavasti myös melko hankalaa.

Jo käsiteltyjen sivuston sekavuuden ja palautteen antamattomuuden lisäksi heikkoudeksi lukeutuu suunnittelijan saama palkkio kirjaintyyppin myyntihinnasta. YouWorkForThemissä suunnittelijan palkkio on 50 %. Tämä tuntuu paljolta, mutta toisaalta suunnittelijan ei tarvitse itse hoitaa mitään kirjaintyyppin myyntiin liittyviä asioita.

Mahdollisuuksista houkuttelevin on sivuston listaamat isot asiakkaat. Kukaan ei haluaisi nähdä ison globaalin brändin käyttävän omaa kirjaintyyppiään. Tämä liittyy varmasti myös YouWorkForThemissä asemaan suurena toimijana, sillä isot yritykset usein toimivat toisten isojen yritysten kanssa.

Sivuston jatkuvat alennuskampanjat voi nähdä sekä uhkana että mahdollisuutena. Toisaalta alennuskampanjat saattavat lisätä kirjaintyyppin myyntiä, mutta toisaalta alennuksella ostetut tuotteet eivät tunnu yhtä arvokkailta, kuin täydellä hinnalla ostetut. Suunnittelijana ajatellen myös oman työn myynti alennuksella tuntuu oudolta, ja jotenkin myös epäonnistumiselta.

3.3.2 MyFonts

SWOT-analyysi (kuva 19) paljastaa MyFontsista hieman ikäviäkin puolia. Ensimmäinen sopimus, joka avaa pääsyn MyFontsissa valikoimaan, tehdään todellisuudessa sen emoyhtiö Monotypen kanssa. Tämä tarkoittaa yksinoikeussopimusta ja oikeutta Monotypelle myydä kirjaintyyppiä kaikilla omilla kanavillaan. Tämä ei toki välttämättä ole huono asia, sillä sama sopimus avaa isomman määrän kanavia, mutta yksinoikeus kirjaintyyppin myymiseen ainakin itselleni on asia, jota pitäisi tarkoin harkita.

S	W	O	T
<i>Laaja valikoima</i>	<i>Todellisuudessa teet sopimuksen kirjaintyyppivalmistajan kanssa</i>	<i>Myyntiin useammalle kanavalle</i>	<i>Liian laaja valikoima</i>
<i>Alan suurin toimija</i>	<i>Yksinoikeus työsi myymiseen</i>	<i>Alennuskampanjat</i>	<i>Alan suurin toimija</i>
<i>Aktiivinen Instagram</i>	<i>Hankalan oloinen prosessi</i>	<i>Helppokäyttöinen sivusto</i>	<i>Alennuskampanjat</i>
	<i>Ei pysy omissa aikamääreissään</i>		
	<i>Vie pahimmillaan 75 % myyntihinnasta</i>		

Kuva 19. MyFontsin SWOT-analyysi.

Jos keskitytään pelkästään MyFontsiin, on sen laaja kirjaintyyppivalikoima laskettavissa sekä vahvuudeksi että uhaksi. Laaja valikoima takaa houkuttelevan kanavan ostajan näkökulmasta, sillä saman kanavan kautta voi ostaa hyvin useita erilaisia kirjaintyyppejä, mutta toisaalta valikoiman ylitsevuotavuuteen voi myös helposti hukkaa. Suunnittelijan on vaikea päästä näkyville liian suuren tarjonnan keskeltä.

Alan suurimpana jälleenmyyntikanavana sillä on vahva asema, ja näin ollen kirjaintyyppien myyminen tällaista kanavaa pitkin on lähtökohtaisesti sen vahvuus. Toisaalta juuri alan suurimpana toimijana omasta mielestäni se näyttäytyy melko huonona vaihtoehtona, sillä usein isot yritykset voivat alistaa suunnittelijan esimerkiksi sopimusehdoillaan.

Vahvuudeksi lasketaan MyFontsin ja Monotypen Instagram-tilit ja niiden aktiivinen käyttö kirjaintyyppien markkinointiin. MyFontsilla on seuraajia 19 000 ja Monotypellä 44 000, joten Instagramia hyödyntämällä potentiaalisia ostajia tavoitetaan runsaasti. Tilin päivittäminen on MyFontsin osalta aktiivista. Se tekee päivityksiä lähes päivittäin. Emoyhtiö Monotype tekee päivityksiä muutaman kerran kuukaudessa. Molemmat merkitsevät suunnittelijoita päivitykseen kiitettävästi.

Sopimusteknisten heikkouksien lisäksi hakemusprosessi vaikuttaa hankalalta ja aikaa vievältä, ja sitä se myös on. Hakemuksia varten tulee olla pitkiä kuvauksia suunnittelijan toiminnasta, joka tuntuu melko raskaalta varsinkin, jos kyse on yhden suunnittelijan projekteista. Omalla kohdallani luvattuun kolmen päivän vastausaikaan hakemuksen hyväksymisestä ei päästy eikä se ehtinyt perille ennen opinnäytetyön palautusta.

Asetetusta myyntihinnasta MyFonts vie pahimmillaan 75 %. 75 % osuus lähtee muista, kuin digitaalisia kanavia kautta tehdyistä kaupoista, joissa osuus on 50 %. Tämä tuntuu erittäin suurelta osuudelta, mutta jälleen kerran suunnittelija säästyy myyntityön tekemiseltä.

Monotypen kanssa tehtävän sopimuksen mahdollisuus on Monotypen muissa jälleenmyyntisivustoissa. Samalla sopimuksella suunnittelija saa kirjaintyyppinsä myyntiin myös Fontsiin, FontShopiin sekä LinoTypeen. Käytännössä tämä moninkertaistaa kirjaintyyppin myyntimahdollisuudet.

Kuten YouWorkForThemissa, myös MyFontsissa on etusivulla nähtävillä iso nosto alennuksessa olevista kirjaintyypeistä. Jälleen kerran tämä näyttäytyy sekä mahdollisuutena että uhkana. Ostajan näkökulmasta tämä on hyvä tilaisuus hankkia kirjaintyyppi halvempaan hintaan, mikä saattaa lisätä myyntiä, mutta suunnittelijan näkökulmasta alennuksella myyminen ei ole ideaali tilanne.

MyFonts sivusto itsessään on mielestäni selkeä ja helppokäyttöinen. Se on ilmava ja navigointi eri kirjaintyyppiluokkien välillä on tehty helpoksi. Käyttökokemuksena se on kaiken kaikkiaan miellyttävä.

3.3.3 Future Fonts

SWOT-analyysin perusteella (kuva 20) Future Fonts pärjää hyvin alan suuremmille kilpailijoille. Aloittelevan kirjainmuotoilijan silmin se näyttäytyy jopa kaikkien houkuttelevimpana vaihtoehtona kirjaintyyppin julkaisulle.

S	W	O	T
<i>Hyvät myyntisivut</i>	<i>Kvarttaaleittain kuratointi</i>	<i>Kommenttikenttä</i>	<i>Kommenttikenttä</i>
<i>Hinnat kohdillaan</i>	<i>Hylystä ei palautetta</i>	<i>Myyntisivun pisteytysjärjestelmä</i>	<i>Myyntisivun pisteytysjärjestelmä</i>
<i>70 % myyntihinnasta suunnittelijalle</i>	<i>Trendikkyys</i>	<i>Trendikkyys</i>	<i>Halvalla myyminen</i>
<i>Kuratoinnin tiukkuus</i>		<i>Näkyvyys Instagtamin kautta</i>	
<i>Aktiivinen Instagram + eniten seuraajia</i>		<i>Hyväksyy kehitysvaiheessa olevia töitä</i>	
		<i>Projektin rahoitus</i>	

Kuva 20. Future Fontsin SWOT-analyysi.

Ensimmäisenä vahvuutena näyttäytyy www.futurefonts.xyz sivusto. Se on kokonaisuutena toimiva ja omaa silmääni miellyttävä. Kirjaintyyppien hintataso on myös yllättävän korkea, ottaen huomioon, että sivusto myy keskeneräisiä kirjaintyypppejä. Kehityskaarensa alussa olevien kirjaintyyppien keskihinta asettuu noin 20 dollarin yläpuolelle eli reiluun 15 euroon. Valmiiden kirjaintyyppien hinta vaihtelee suuresti, mutta lähes kaikki maksavat yli 100 dollaria eli noin 80 euroa, kallein 600 dollaria eli noin 500 euroa. Hinnat sisältävät koko kirjainperheen. Kirjaintyyppien myyntihinnasta Future Fonts maksaa suunnittelijalle 70 %, mikä on muihin toimijoihin nähden suorastaan avokätistä.

Jaan Louhen mielipiteen kuratoinnin tiukkuuden merkityksestä. Mielestäni on hyvä asia, että myyntiin otettavien kirjaintyyppien määrä on maltillinen. Tämä auttaa pitämään sivuston laadun korkeana, eikä sivusto paisu liian kattavaksi. On myös ostajan etu, että myynnissä on vain tarkkaan valikoituja kirjaintyypppejä.

Future Fontsilla on erittäin aktiivinen Instagram-tili, johon tehdään julkaisuja päivittäin. Seuraajia tilillä on tällä hetkellä 43 000. Tämä on sivustolle iso vahvuus ja mahdollisuus, sillä Instagramin kautta suunnittelijat saavat hyvää näkyvyyttä

työlleen ja myös omalle Instagram-tililleen, koska heidät merkataan lähes aina julkaisuihin. Tämän lisäksi, jos Future Fontsin valikoimaan lisätään uuden suunnittelijan kirjaintyyppi, suunnittelija nostetaan Instagramiin omana julkaisunaan.

Heikkoudeksi voi katsoa kuratoinnin hitauden. Kvartaaleittain kuratointi on toki ymmärrettävää, kun kyseessä on pieni organisaatio, mutta suunnittelijan näkökulmasta aika tuntuu kohtuuttoman pitkältä. Jos kirjaintyyppiä ei oteta sivustolle myyntiin, ei hylkäävään päätökseen johtaneista syistä kerrota suunnittelijalle eikä kirjaintyyppistä muutenkaan saa palautetta.

Myyntisivuston pisteytysjärjestelmän voi nähdä sekä mahdollisuutena että uhkana. Hyvän pisteytyksen saanut kirjaintyyppi todennäköisesti myy paremmin, kuin huonon pisteytyksen saanut. Toisaalta tämä palvelee ostajaa, sillä tällä tavoin hänen ei tarvitse arvailla kirjaintyyppien teknistä tasoa. En myöskään ole vakuuttunut siitä, miten paljon tämän kaltainen pisteytys vaikuttaa ostopäätökseen.

Sivustolla on nimensä mukaisesti myynnissä hyvinkin trendikkäitä kirjaintyypejä. Tämän voi katsoa uhaksi tai jopa heikkoudeksi, sillä trendeillä on tapana vaihtua nopeallakin syklillä. Mutta, trendikkyys on myös mahdollisuus. Osasta trendeistä tulee pysyviä klassikoita, ja trendit tulevat myös aika ajoin takaisin muotiin.

Myyntisivuston kommenttikentän voi myös nähdä sekä uhkana että mahdollisuutena. Toisaalta potentiaalisilta asiakkailta saattaa saada hyviä ideoita ja kehitysehdotuksia kirjaintyyppien jatkokehitykseen, mutta toisaalta nämä samat ideat ja kehitysehdotukset saattavat viedä kehitystä väärään suuntaan. Usein omasta visiosta kannattaa pitää kiinni.

Sivuston suurin mahdollisuus suunnittelijan näkökulmasta on kehitysvaiheessa olevien kirjaintyyppien myyminen mikä mahdollistaa rahoituksen keskeneräiselle projektille. Toisaalta samalla joutuu myymään potentiaalisesti usean sadan euron arvoista työtä halvalla, sillä ostaja saa myös kaikki tulevat päivitykset aloitushinnalla.

3.3.4 Velvetyne Type Foundry

Velvetyne Type Foundryn SWOT-analyysiä tehdessä (kuva 21) otin huomioon sivuston luonteen. Analyysi ei ole yhtä kriittinen kuin edellisillä kaupallisilla kanavilla, sillä sivusto jakelee kirjaintyyppejä ilmaiseksi ja palkkiona suunnittelija saa näkyvyyttä työlleen.

S	W	O	T
<i>Matala kynnys</i>	<i>Pelkkä näkyvyys</i>	<i>Näkyvyys</i>	<i>Huono näkyvyys</i>
<i>Muut suunnittelijat</i>	<i>Yllättävän laaja merkkivaatimus</i>	<i>Avoim lähdekoodi</i>	<i>Avoim lähdekoodi</i>
<i>Resurssit</i>	<i>Epäjohdonmukaisuus</i>	<i>Hullutkin ideat</i>	<i>Julkaisematta jääminen</i>
<i>Instagram</i>		<i>Ilmaista mainosta</i>	

Kuva 21. Velvetyne Type Foundryn SWOT-analyysi.

Koen Velvetyne Type Foundryn isoimmaksi vahvuudeksi sen, että kynnys kirjaintyyppien jakeluun ehdottamiseen on matala. Sivustolle voi ehdottaa melkein pä minkäläistä kirjaintyyppiä tahansa sen lukukelvottomuudesta piittaamatta.

Periaatteessa sivusto perustuu yhdessä luomiseen ja suunnitteluun, sillä kuka tahansa voi ladata kirjaintyyppisi sivustolta ja tehdä siitä oman näköisensä. Tämä on ehdoton vahvuus. Sivustolta löytyy myös kirjaintyyppisuunnittelun resurssit-osio, jossa on paljon ilmaisia työkaluja kirjaintyyppien suunnittelua varten, mikä tukee sivuston ajattelua yhdessä luomiselle.

Suunnittelijat saavat palkkioksi näkyvyyttä. Tämän voi nähdä heikkoutena, mahdollisuutena ja uhkana. Näkyvyys ei tuo suunnittelijalle leipää pöytään. Toisaalta näkyvyyden kautta saattaa saada uusia työmahdollisuuksia. Näkyvyys voi myös olla huonoa ja suunnittelijan nimi voidaan yhdistää asiaan, jonka kanssa hän ei halua olla missään tekemisissä.

Vaatimukset kirjaintyyppien merkkien laajuudesta tulivat itselleni yllätyksenä. Lasken tämän heikkoudeksi ilmaiseksi jaeltavien kirjaintyyppien kohdalla. Toisaalta sivustolta ladattuja kirjaintyyppejä tarkastellessa niiden merkkimäärä vaihtelee suuresti ja esimerkiksi edellä nähty Montchauve-kirjaintyyppi kattaa vain versaalit ja gemenat. Oletettavasti merkistön kanssa ei siis olla kovinkaan tarkkoja. Tästä syystä heikkoudeksi on merkitty myös epä johdonmukaisuus.

Lasken avoimen lähdekoodin kirjaintyyppien jakelun sekä mahdollisuudeksi että uhaksi. Avoin lähdekoodi mahdollistaa yhteistyön muiden suunnittelijoiden kanssa, mikä saattaa tuottaa hyviä asioita, mutta toisaalta toisella suunnittelijalla saattaa olla työsi jatkamiseksi täysin toisenlainen näkemys. Tämä vaatii siis suunnittelijalta tietynlaista avoimuutta antaa oma työnsä muiden muokattavaksi.

Velvetyne Type Foundryn kautta on mahdollista toteuttaa projekteja, joita ei välttämättä muualla otettaisi vastaan. Se kannustaa ehdottamaan myös vähemmän käytökelpoisten kirjaintyyppien julkaisua.

Velvetyne Type Foundryn Instagramilla on 21 000 seuraajaa. Se on hyvä määrä seuraajia, mutta julkaisuja tilille tehdään vaihtelevasti. Toisaalta suunnittelija mainitaan ja merkitään julkaisuihin. Tästä syystä lasken Velvetyne Type Foundryn Instagramin käytön mahdollisuudeksi.

Viimeiseksi uhaksi lasken ehdotetun kirjaintyyppien hylkäämisen. Tuntuisi omituiselta, ja jopa turhauttavalta saada hylätty vastaus ilmaiseksi kirjaintyyppejä jakavalta sivustolta. Toisaalta, jos sivusto jakelisi kaikkia heille ehdotettuja kirjaintyyppejä, saattaisi lopputuloksena olla melko sekava ja ylitsevuotava sivusto.

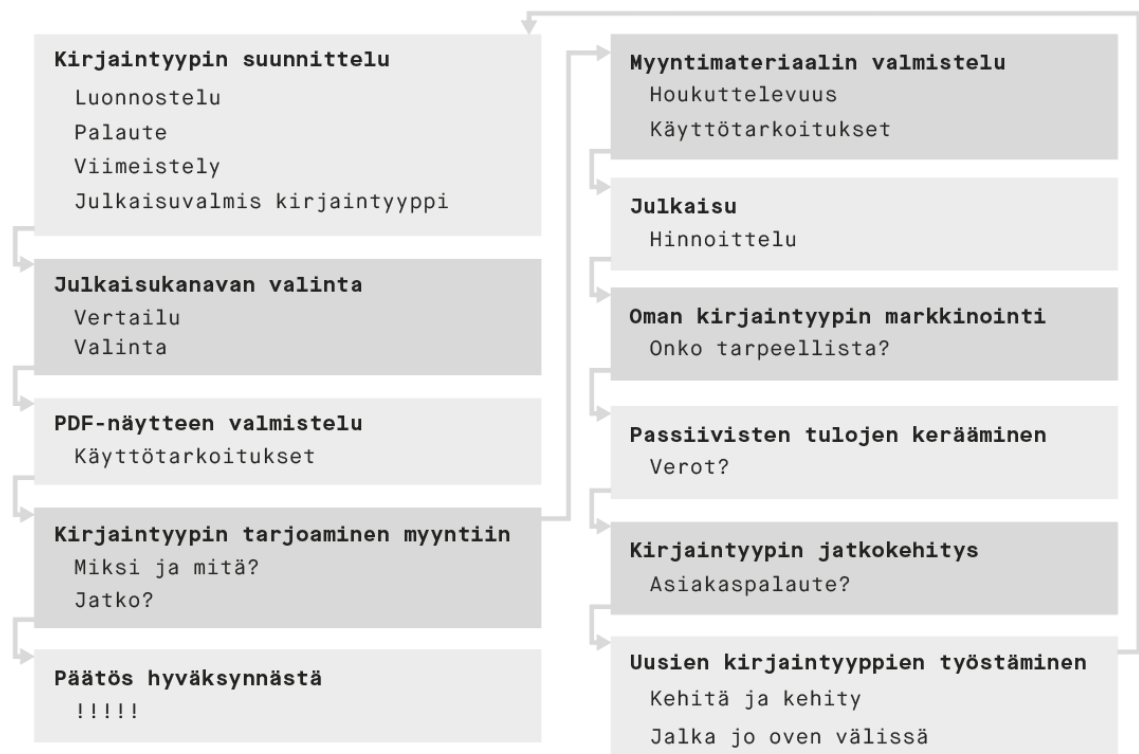
3.4 Polku kirjaintyyppien kaupallistamiseen

Kirjaintyyppien kaupallistamisprosessi on kuvattu polkuna, jossa käydään läpi eri vaiheet suunnittelusta kirjaintyyppien julkaisemiseen ja prosessin jatkoon ja uudelleen aloittamiseen. Opinnäytetyön polussa julkaisukanavana on käytetty Future

Fontsia, sillä se näyttäytyi SWOT-analyysin perusteella parhaana vaihtoehtona oman kirjaintyyppiin julkaisuun.

Pohjana polulle on käytetty palvelupolkuajattelua. Palvelupolun tarkoitus on kuvata asiakkaan reittiä ja kokemuksia palvelun edetessä vaiheittain eteenpäin. Palvelupolku jakautuu palvelutuokioihin, jotka sisältävät kontaktipisteitä. Se on kuvaus kokonaisuudesta, jossa asiakkaan kokemuksia avataan ja kuvaillaan vaiheittain. (Tuulaniemi 2011.)

Samoin tavoin kuin palvelupolussa, kaupallistamispolussa suunnittelija kulkee reitin kirjaintyyppin suunnittelusta sen julkaisuun ja uuden kirjaintyyppin suunnitteluprosessin aloittamiseen. Palvelutuokioina toimivat eri kaupallistamisen vaiheet ja kontaktipisteinä toimivat suunnittelijalta vaaditut toimenpiteet, joiden avulla hän voi edetä askeleesta toiseen. Kuvassa 22 on nähtävissä koko kaupallistamispolku.

Kuva 22. Kirjaintyyppin kaupallistamispolku.

Polku alkaa kirjaintyyppin suunnittelulla. Suunnitteluvaiheeseen kuulu perinteisesti luonnostelu ja palautteen kerääminen suunnittelun eri vaiheissa. Palautteen pohjalta kirjaintyyppi voidaan viimeistellä ja saattaa julkaisukuntoon. Kirjaintyyppin ei välttämättä tarvitse olla täysin valmis ollakseen julkaisukelpoinen. Future Fonts mahdollistaa keskeneräisenkin projektin myymisen.

Polun toisessa vaiheessa valitaan julkaisukanava. Suunnittelijan kannattaa itse pohtia, mitä kanavaa pitkin hän haluaa kirjaintyyppinsä julkaista. Kanavia kannattaa vertailla keskenään, ja punnita niiden vahvuuksia ja heikkouksia. Apuna tässä prosessissa voi käyttää esimerkiksi tästä opinnäytetyöstä löytyvää SWOT-analyysiä. Itselleni parhaana vaihtoehtona näyttäytyi Future Fonts, sillä koin kirjaintyyppin olevan vielä vahvasti kehitysvaiheessa.

Kun valinta on tehty, tulee suunnittelijan ottaa selvää kanavan julkaisuprosessista ja siitä, miten kirjaintyyppiä ehdotetaan julkaistavaksi. Tämän tiedon pohjalta valmistellaan tarvittavat näytteet. Future Fontsissa tapauksessa valmistelin heidän vaatimansa PDF-näytteen kirjaintyyppistä. Näyte sisälsi kirjaintyyppin koko merkistön ja esimerkin sen käytöstä (kuva 23). Koko näyte on nähtävillä liitteessä 4. Inspiraatiota oman näytteen tekemiseen voi hakea Future Fontsissa myytävien kirjaintyyppien myyntisivulta. Kaikista myytävistä kirjaintyypeistä on tarjolla PDF-näyte.

Examples of use

Milja lilja
Salomon ohmic
Eliis pilsner
Behemoth
Antique bilar
Jazzy ukulele

Typeface specimen - Loopalike - Jani Saranpää

Kuva 23. Osa Future Fontsille arvioitavaksi lähetetystä PDF-näytteestä.

Jälkeenpäin ajateltuna kyseinen näyte tuli tehtyä hieman hätäillen, sillä ajattelin, että olisi tärkeää saada näyte pikaisesti valmiiksi. Vuoden ensimmäinen neljännes oli lähestymässä loppuaan ja tahdoin oman työni näytille ennen sitä, sillä Future Fonts arvioi projektit kvartaaleittain.

Kun PDF-näyte on valmis, sen voi lähettää arvioitavaksi Future Fontsin submissions-sivulta löytyvän linkin kautta. Linkki avaa kaavakkeen, johon täytetään omien tietojen lisäksi kuvaus projektin taustoista sekä sen tulevaisuuden suunnitelmista. Tiivistettynä kerroin projektin olleen alun perin koulutyö, joka on ajan myötä paisunut isommaksi projektiksi, ja tulevaisuudessa jatkokehitän kirjaintyyppiä valmiimpaan suuntaan. Omalla kohdallani polku on pysähtynyt tähän vaiheeseen, sillä en ole vielä saanut vastausta Future Fontsilta.

Polun seuraavassa vaiheessa kirjaintyyppi hyväksytään myytäväksi sivustolle. Jos näin käy, suunnittelijan tulee olla ylpeä työstään, sillä kuten jo aiemmin mainittu, Future Fontsin kuratointiprosessi on tiukka. Hyväksymisestä seuraa askel, jossa suunnittelija valmistelee myyntimateriaalit Future Fontsille käytettäväksi. Materiaalin tulee olla mahdollisimman houkuttelevaa, ja sen tulee esitellä kirjaintyyppin käyttötarkoituksia laajasti.

Myyntimateriaalin valmistuttua on kirjaintyyppin julkaisun aika. Ennen julkaisua on kuitenkin syytä miettiä kirjaintyyppin hinnoittelua. Oman työn hinnoittelu on hankalaa, ja mielestäni kukaan muu ei pysty hinnoittelemaan suunnittelijan työtä, kuin suunnittelija itse. Sopivan hinnan löytämiseksi suosittelen kuitenkin tutustumaan muiden samassa kehitysvaiheessa olevien kirjaintyyppien hintoihin ja tekemään ratkaisun siltä pohjalta.

Vaikka jälleenmyyjät, kuten Future Fonts markkinoivatkin kirjaintyyppejä suunnittelijan puolesta, on mielestäni äärimmäisen tärkeää, että myös suunnittelija itse markkinoi omaa työtään. Nykyaikana se on helppoa esimerkiksi Instagramin kautta. Tässä kohtaa herää kysymys, onko kirjaintyyppisuunnittelu enää

passiivista tuloa, jos sen eteen pitää tehdä aktiivisesti markkinointia suunnittelijan itsensä toimesta? Mahdollisesti ei, mutta oman markkinoinnin tarpeellisuus on kuitenkin suunnittelijasta itsestään kiinni.

Julkaisun ja markkinoinnin jälkeen kirjaintyyppi alkaa kerryttää passiivista tuloa. Joonas Louhen (2021) kanssa käydyn sähköpostikeskustelun perusteella Future Fonts maksaa suunnittelijan palkkiot lähes reaaliaikaisesti Stripe-nimisen palvelun kautta. Stripe on internetpohjainen palvelu, jota eri yritykset käyttävät maksujen lähettämiseen ja hyväksymiseen (Stripe n.d). Louhi (2021) kertoo myös, että Future Fonts tilittää arvonlisä- ja osavaltioverot, joten tulo on arvonlisäverovapaata. Verot ansaitusta tulosta maksetaan normaalisti.

Seuraava askel polulla on kirjaintyyppin jatkokehitys. Tämä tietenkin riippuu valitusta julkaisukanavasta, mutta Future Fontsin tapauksessa näin yleensä on. Se, käyttääkö suunnittelija jatkokehitysvaiheessa hyödykseen Future Fontsin myyntisivun kommenttikentästä saatuja kehitysehdotuksia, on täysin suunnittelijan itse päätettävissä. Yleensä asiakaspalautte on kuitenkin hyvä ottaa huomioon.

Viimeinen vaihe on uusien kirjaintyyppien suunnittelu ja työstäminen. Oman kokemukseni pohjalta suunnittelijan työssä on tärkeää jatkuvasti kehittää omaa toimintaansa, joten näen uusien kirjaintyyppien ideoinnin ja työstämisen selkeänä jatkumona edellisen valmistuttua. Olettaisin myös, että kun suunnittelija on saanut yhden kirjaintyyppin myyntiin, on kynnys seuraavan julkaisulle matalampi niin suunnittelijan itsensä, kuin julkaisukanavankin päässä. Näin polku palaa takaisin alkuun.

4 Johtopäätökset

Kirjaintyyppien suunnittelua voi periaatteessa harrastaa kuka tahansa. Suunnittelijan ei välttämättä tarvitse olla graafinen suunnittelija tai minkään muunkaan alan muotoilija saavuttaakseen hyviä lopputuloksia. Vaadittava tietotaito on kuitenkin hankittava joltain kautta, jotta suunnittelija täysin ymmärtää kirjaintyyppisuunnit-

telun lainalaisuudet, ja hallitsee tarpeelliset työvälineet ja ohjelmistot. Lähtökohdiltaan kirjaintyyppejä voi suunnitella omaksi ilokseen, myyntitarkoituksiin tai asiakkaan tarpeita varten. Suunnittelun lähtökohdat vaihtelevat projekteittain

Prosessina kirjaintyyppisuunnittelu on pitkäjänteistä ja aikaa vievää työtä. Suunnitteluprosessi kannattaa aloittaa huolellisella valmistautumisella määrittelemällä kirjaintyyppin luokan ja käyttötarkoituksen. Luonnosteluun kannattaa käyttää runsaasti aikaa välttyäkseen myöhemmässä vaiheessa tehtäviltä muutoksilta. Huolellinen suunnitelma palkitsee suunnittelijan prosessin mutkattomalla sujuvuudella.

Toisinaan suunnitteluprosessit saavat alkusysäyksen puolivahingossa ja sattumalta. Tällaisessa tapauksessa suunnittelijan on helppo upota prosessiin liian innostuksen johdattamana. Jossain vaiheessa olisi kuitenkin hyvä pysähtyä ja tarkastella työtä toisesta näkökulmasta. Omalla kohdallani pysähtymisiä tapahtui liian harvakseltaan ja lopputuloksena oli muutama harha-askel. Virheistä on kuitenkin opittava ja tulevaisuudessa tiedän välttää tällaisia tilanteita.

Suunnitteluprosessin päättäminen ja kirjaintyyppin julistaminen valmiiksi osoittautui ainakin omalla kohdallani mahdottomaksi. Mikä on riittävä määrä merkkejä, että voit sanoa kirjaintyyppin olevan valmis? Usein törmää myytäviin otsikkokirjaintyyppihin, joiden merkistö käsittää vain latinalaiset aakkoset ja yleisimmät lisämerkit, kuten pisteen ja pilkun. Periaatteessa siis pelkät latinankieliset aakkoset riittävät, mutta mielestäni myyntiin tarkoitettulta kirjaintyyppiltä odotetaan enemmän. Suunnittelijan tulee miettiä, mitä kieltä tai kieliä kirjaintyyppi tukee, ja suunnitella merkistö sen perusteella. Tämä on toki jokaisen suunnittelijan omissa päätettävissä. Kehitystyö Loopaliken kanssa jatkuu niin kauan, kunnes tunnen sen merkistöltään ja ligatuureiltaan riittävän kattavaksi.

Kirjaintyyppin kaupallistamisen vaihtoehtoista itselleni houkuttelevimpana koen jälleenmyyjäsivuston kanssa tehtävän sopimuksen. Jälleenmyyjän kautta tehtävä kaupallistaminen ei sido suunnittelijaa yhteen kanavaan vaan antaa mah-

dollisuuden yhteistyön useiden jälleenmyyjien kanssa oman harkintansa mukaan. Kirjaintyyppivalmistajan kanssa joutuu usein tekemään yksinoikeussopimuksen ja näin ollen menettää kontrollin myyntikanavien valinnasta. Itsenäisesti myytynä suunnittelijalle jää eniten päätösvaltaa kirjaintyyppin myymiseen nähden, mutta se myös tuo mukanaan ison määrän muuta työtä, kuten markkinointin ja myynnin.

Tutkituista kaupallistamiskanavista varteenotettavimpana pidän Future Fontsia. Se mahdollistaa kehitysvaiheessa olevan kirjaintyyppin myymisen ja näin ollen keskeneräisen projektin rahoittamisen. Itse olisin myös valmis harkitsemaan kaupallistamista Velvetyne Type Foundrin kautta. Se mahdollistaisi oman kirjaintyyppin luovuttamisen muiden suunnittelijoiden muokattavaksi, ja olisi mielenkiintoista nähdä mihin suuntaan kirjaintyyppi lähtee kehittymään.

YouWorkForThem tai MyFonts ovat hyviä kanavia saada kirjaintyyppinsä esille, mutta niiden liian laaja valikoima ei näyttäydy kovin houkuttelevana. Uhkana on oman kirjaintyyppin hukkuminen liian suureen valikoimaan. Molemmissa ongelmaksi muodostuu myös suunnittelijalle maksettavat osuudet. Pienimmillään luovut 50 % kirjaintyyppin myyntihinnasta, mikä tuntuu liian suurelta osuudelta. MyFonts kohdalla ongelmaksi muodostuu myös se, että todellisuudessa sopimus tehdään yksinoikeudella emoyhtiö Monotypen kanssa.

Prosessina kirjaintyyppin kaupallistaminen on tutkitusta kanavasta riippumatta melko suoraviivaista. Kirjaintyyppiä ehdotetaan myytäväksi valittuun kanavaan jonkinlaisen kaavakkeen kautta tai suoraan sähköpostilla. Kirjaintyyppistä tulee olla valmisteltuna PDF-näyte tai sen voi lähettää arvioitavaksi Open Type -formaatissa. Arvioinnin ja myyntiin hyväksynnän jälkeen kirjaintyyppistä valmistellaan vaaditut markkinointimateriaalit, jonka jälkeen se hinnoitellaan ja julkaistaan. On suunnittelijasta itsestään kiinni, haluaako hän tehdä markkinointia omia kanaviaan pitkin, mutta itse näen sen tarpeellisenä ja hyödyllisenä, sillä se edistää myyntiä. Myynnistä saadusta tulosta maksetaan vero samalla tavalla, kuin normaalissakin liiketoiminnassa.

Opinnäytetyön tarkoitus oli tutkia kirjaintyyppisuunnittelua graafisen suunnittelijan passiivisena tulonlähteenä. Todellisuudessa täysin passiivisen tulonlähteen löytäminen tuntuu mahdottomalta. Nykyaikana suunnittelijalta odotetaan edes jonkinlaista läsnäoloa sosiaalisessa mediassa ja tätä kautta hän väkisinkin markkinoi omaa tekemistään. Suunnittelija tekee siis aktiivista työtä oman näkyvyytensä eteen, mikä lähes kokonaan poissulkee idean passiivisesta tulosta. Toki, jos suunnittelija jättää työnsä markkinoinnin täysin jonkun toisen vastuulle, voidaan tulo tässä tapauksessa laskea passiiviseksi.

Lähteet

Coles, Stephen 2008. Taking your fonts to market: foundry, reseller, or go solo? <<https://typographica.org/on-typography/taking-your-fonts-to-market-foundry-reseller-or-go-solo>> (luettu 18.3.2021).

Fleck, Renee 2020. 5 passive income strategies every designer should consider. <<https://dribbble.com/stories/2020/02/27/passive-income-for-designers>> (luettu 31.3.2021).

Fontself n.d. Store. <<https://www.fontself.com/store>> (luettu 10.3.2021).

FontLab n.d. FontLab Store. <<https://store.fontlab.com>> (luettu 10.3.2021).

Future Fonts 2020. HyperText: a snapshot of the first year of Future Fonts, with visuals by FISK. <<https://www.futurefonts.xyz/blog/81-hypertext>> (luettu 31.1.2021).

Future Fonts n.d.a. About us. <<https://www.futurefonts.xyz/about>> (luettu 30.1.2021).

Future Fonts n.d.b. Future Fonts Submission Form. <<https://airtable.com/shrW7UYkb7KXSpHBk>> (luettu 31.1.2021).

Future Fonts n.d.c. Submissions. <<https://www.futurefonts.xyz/submissions>> (luettu 31.01.2021).

Hintikka, Jorma 2012. Graafisen suunnittelijan toinen kieli ja muita kirjoituksia. Helsinki: Aalto ARTS Books.

Itkonen, Markus 2007. Typografian käsikirja. 3., tarkistettu ja laajennettu painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Itkonen, Markus 2015. Kirjaintyytit ja tyylit. Helsinki: RPS-yhtiöt.

Jokinen, Heikki 2009. Graafikon tuoreet eväät: mitä jokaisen graafisen suunnittelijan, kuvittajan ja sarjakuvatekijän tulee tietää. Helsinki: Grafia.

Louhi, J. 2020. Kirjainmuotoilija ja graafinen suunnittelija. Sähköpostiviesti 2.10.2020. Joonas Louhi.

Louhi, J. 2021. Kirjainmuotoilija ja graafinen suunnittelija. Sähköpostiviesti 2.3.2021. Joonas Louhi.

Monotype 2021. Your application has been successfully submitted!. Sähköpostiviesti 23.3.2021. Viestin saaja: Jani Saranpää.

Monotype 2021a. Get started on MyFonts. <<https://foundrysupport.monotype.com/hc/en-us/articles/360028863311-Get-Started-on-MyFonts>> (luettu 27.2.2021).

Monotype 2021b. Monotype Font Distribution Agreement < <https://foundrysupport.monotype.com/hc/en-us/articles/360048861171-Monotype-Font-Distribution-Agreement>> (luettu 27.2.2021).

Monotype n.d. Add foundry information. <<https://fontplatform.monotype.com/app/#/sign-up>> (luettu 23.3.2021).

MyFonts n.d.a. Home <<https://www.myfonts.com>> (luettu 6.2.2021).

Rivers, Charlotte 2008. Type specific: designing custom fonts for function and identity. Mies: Rotovision.

Samara, Timothy 2018. Letterforms: type design from past to future. Beverly: Rockport Publishers.

Stripe n.d. About. <<https://stripe.com/en-fi/about>> (luettu 14.3.2021).

Tuulaniemi, Juha 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum. Luettavissa osoitteessa <<https://www.ellibslibrary.com/fi/book/978-952-14-1688-0>> (luettu 31.3.2021).

Velvetyne Type Foundry n.d.a. About. <<https://velvetyne.fr/about>> (luettu 25.2.2021).

Velvetyne Type Foundry n.d.b. Frequently asked questions. <<https://velvetyne.fr/about/faq>> (luettu 25.2.2021).

Vuorinen, Tero 2013. Strategiakirja: 20 työkalua. Helsinki: Talentum. Luettavissa osoitteessa <<https://bisneskirjasto-almatalent-fi.ezproxy.metropolia.fi/teos/CACBEXDTEB#>> (luettu 31.3.2021).

Wikipedia 2020. MyFonts. <<https://en.wikipedia.org/wiki/MyFonts>> (luettu 4.2.2021).

YouWorkForThem n.d.a. About YouWorkForThem. <<https://www.youworkforthem.com/about-ywft>> (luettu 5.2.2021).

YouWorkForThem n.d.b. Emil Bertell. <<https://www.youworkforthem.com/designer/258/emil-bertell/>> (luettu 5.2.2021).

YouWorkForThem n.d.c. Submissions. <<https://www.youworkforthem.com/type-foundries>> (luettu 5.2.2021).

YouWorkForThem n.d.d. Type Foundries & Typographer. <<https://www.youworkforthem.com/type-foundries>> (luettu 5.2.2021).

Kuvalähteet

YouWorkForThem n.d.d. Home. <<https://www.youworkforthem.com>> (Viitattu 14.4.2021).

MyFonts n.d.b. Home. <<https://www.myfonts.com>> (viitattu 14.4.2021).

Future Fonts n.d.d. Home. <<https://www.futurefonts.xyz>> (viitattu 14.4.2021).

Liitteet

Jakelusopimus, Monotype

Monotyphen kanssa solmittavan jakelusopimuksen sisältö kokonaisuudessaan.

Font Distribution Agreement.

This Font Distribution Agreement (this "Agreement") becomes a binding contract between you ("Licensor" or "you") and Monotype Imaging Inc., with offices located at 600 Unicorn Park Drive, Woburn, Massachusetts 01801 and its wholly owned subsidiaries and affiliates (collectively, "Monotype") when you click on the area marked "ACCEPT AGREEMENT" or similar language or you otherwise manifest assent to the terms of this Agreement or, if signatures are attached to this Agreement, on the date of the last signature (the "Effective Date").

This Agreement contains capitalized terms that are defined in Section 11. Please refer to those defined terms when reading this Agreement and be certain that you understand such terms prior to indicating your acceptance of this Agreement.

The purpose of this Agreement is to set forth the terms on which Monotype may distribute certain font software owned by you. The relationship between you and Monotype will be managed through a Monotype Font Platform account accessible at fontplatform.monotype.com and ancillary platforms and/or services provided through the foundrysupport.monotype.com website (your "Account"). In order for Monotype to implement this Agreement, you need to provide to Monotype all of the foundry information requested in your Account. If you cannot enter the foundry information via your Account, you must provide such information to Monotype in a manner mutually agreed upon by you and Monotype.

1. Your Obligations.

You shall deliver the Deliverables for the Licensed Font Software to Monotype through your Account within thirty (30) days after the Effective Date. You may add Licensed Font Software governed by this Agreement at any time during the Term by indicating your desire to do so in your Account and providing the Deliverables for the additional Licensed Font Software to Monotype.

2. Monotype's Rights.

- a. You grant Monotype a non-exclusive, world-wide, nontransferable, non-assignable license for the term herein to, directly or indirectly, through any and all methods and distribution channels (whether such methods and/or distribution channels presently exist or may exist in the future), reproduce, modify, enhance, distribute, perform, and/or display the Deliverables.
- b. You grant Monotype a non-exclusive, world-wide license to use the Licensed Trademarks to identify the Licensed Font Software, and to authorize Monotype's distributors and resellers to use the Licensed Trademarks to identify and promote Licensed Font Software.
- c. Monotype shall have the royalty-free right to use the Deliverables for its own internal business use and for marketing and promotional purposes.

3. Monotype's Obligations.

- a. Monotype shall require that all distributions in which the Licensed Font Software is distributed as a standalone product or in a manner in which extraction is permitted shall be made pursuant to an End User License Agreement.
- b. Monotype shall pay you as a royalty for a particular transaction related to the Deliverables the following amounts:
  - o Fifty percent (50%) of Monotype's Net Revenues for all Digital Commerce transactions; and
  - o Twenty five percent (25%) of Monotype's Net Revenues for all transactions other than Digital Commerce transactions.
- c. Monotype will make commercially reasonable efforts to make sales reports available to you within your Account in real-time; however, Monotype will make such sales reports available to you at least within sixty (60) days following the last day of each March, June, September, and December. The report will indicate, at a minimum, the Licensed Font Software distributed by Monotype pursuant to this Agreement and the amount of royalties payable to you as a result. All royalty payments will be paid to you in the manner set forth in your Account on at least a quarterly basis (provided minimum payment thresholds have been met).
- d. Monotype will permit examination of relevant records (to be limited to once per year) by an independent certified public accountant reasonably acceptable to both you and Monotype and whose fee is paid by you under an appropriate Monotype nondisclosure agreement (which shall not prohibit such accountant from testifying or revealing to you or in legal or arbitration proceedings only so much of his or her findings as are necessary for a determination of amounts owed, if any, under this Agreement), at Monotype's offices and in such a manner as not to interfere with Monotype's normal business activities. If any amount is not paid when due, Monotype shall promptly pay such amount, along with interest at the rate of one percent (1%) per month from the date such payment is due to the date such payment is actually made.
- e. If any amount otherwise payable to you under this Agreement is subject to tax withholding and/or other tax collected at the source by any taxing authority, such tax shall be deducted and paid by Monotype from the amount otherwise payable to you. Monotype shall provide you with a copy of the official receipt covering such payment of tax, if such is available. Monotype shall reasonably cooperate with you in order to obtain the benefit of any applicable tax treaties pertaining to such taxes.

4. Ownership; Enforcement.

- a. You and Monotype agree that you own the Deliverables and all modifications or enhancements thereto made pursuant to this Agreement, however, Monotype shall have an exclusive license to any modifications or enhancements for the term of this Agreement and you shall have no right to use, distribute or sublicense any such modifications or enhancements to any third party either during or subsequent to the Term of this Agreement.
- b. You consent to Monotype undertaking any actions at its own expense, which, Monotype, in its sole discretion, deems necessary or beneficial for the protection or defense of the intellectual property rights in the Deliverables. Monotype shall have the right, but not the obligation, to finally settle and resolve any and all claims you may have against any person or entity using, copying, distributing, or otherwise exploiting the Deliverables or any component thereof without a license. You agree to provide reasonable assistance to Monotype in furtherance of this Section 4(B) and, upon request from Monotype, will execute a formal authorization letter or other instrument documenting the rights granted to Monotype pursuant to this Agreement.

5. Your Representations; Indemnification; Disclaimer.

- a. You represent and warrant that you have the right and authority to enter into this Agreement, to and to perform your obligations hereunder.
- b. You represent and warrant that the Deliverables do not infringe patents, copyrights, trademarks, design rights, contract claims, trade secrets, or other proprietary rights of third parties.
- c. You represent and warrant that the Deliverables are not Publicly Available Software or otherwise subject to a Publicly Available Software agreement.
- d. You shall, at your expense and at Monotype's request, defend Monotype from any claim or action brought by a third party against Monotype to the extent it is based on an allegation that any part of the Deliverables infringes or violates any patent, trademark, copyright, trade secret or other proprietary right of a third party or relating to any claim or action arising out of or connected with this Agreement and shall indemnify and hold Monotype harmless against all demands, costs and liabilities (including all reasonable attorneys' fees) of any kind whatsoever in relation to any such claim, action or settlement thereof.
- e. You represent and warrant to Monotype that the Licensed Font Software meets and will meet the functionality and performance standards that are consistent with those of a high-quality font foundry. Within thirty (30) days after receipt of Notice from Monotype of a reproducible error in any Licensed Font Software, you will provide a correction or work around to such error. If you believe that a correction or work around is not technically feasible, you shall immediately provide Notice to Monotype and the Licensed Font Software affected will be deleted from this Agreement, removed from Monotype's inventory where applicable, and you will reimburse Monotype for all payments which were paid by Monotype for such Licensed Font Software.

6. Disclaimer; Limitation of Liability.

EXCEPT AS OTHERWISE EXPRESSLY STATED IN THIS AGREEMENT, NEITHER PARTY MAKES ANY EXPRESS OR IMPLIED WARRANTY TO THE OTHER OR ANY THIRD PARTY OF ANY KIND IN CONNECTION WITH THIS AGREEMENT INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, ANY WARRANTY WITH REGARD TO PERFORMANCE, MERCHANTABILITY, OR FITNESS FOR ANY PARTICULAR PURPOSE. EXCEPT FOR THE OBLIGATIONS EXPRESSLY SET FORTH IN THIS AGREEMENT, NEITHER LICENSOR NOR MONOTYPE IS RESPONSIBLE TO THE OTHER FOR ANY CONSEQUENTIAL, INCIDENTAL, SPECIAL, PUNITIVE OR OTHER DAMAGES OF ANY KIND RESULTING FROM THE USE OF THE DELIVERABLES INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, LOSS OF REVENUES, PROFITS, GOODWILL, SAVINGS OR EXPECTED SAVINGS.

7. Term.

The initial term of this Agreement is three (3) years from the date hereof, unless earlier terminated as provided in this Agreement. Upon the expiration of the initial term, this Agreement shall be automatically renewed on its anniversary for additional one (1) year periods unless, more than ninety (90) days before the end of any initial or additional terms, you or Monotype provides written notice to the other of its intention not to renew the Agreement.

8. Termination.

- a. If any material breach of this Agreement continues after thirty (30) days written notice of said breach by the non-breaching party, the non-breaching party may (a) continue this Agreement in full force and effect and seek any damages arising under this Agreement or (b) terminate this Agreement on written notice to the other party.
- b. Upon termination or expiration of this Agreement:
  - i. Subject to subparagraph (iii) and (iv), each party shall erase, destroy or return to the other party any of the other's proprietary information in its possession and shall, upon request, certify the same to the other party within thirty (30) days of such request.
  - ii. Subject to subparagraph (iii) and (iv), Monotype shall immediately discontinue use and distribution of the Licensed Font Software in its possession;
  - iii. Notwithstanding subparagraphs (i) and (ii) above, Monotype shall have the right to retain the Deliverables to the extent required for support and maintenance purposes; provided, however, Monotype shall have no right to sublicense or otherwise distribute the Licensed Font Software or any other rights with respect to such Licensed Font Software except as specifically set forth in this Section; and
  - iv. Notwithstanding anything else contained in this Section to the contrary, Monotype may fulfill its existing obligations with regard to customers, distributors, OEMs and end users and Monotype's customers, distributors, OEMs and End Users shall be permitted the continued and uninterrupted use of the Deliverables for the balance of the term of their applicable license agreements, including any renewal, restatement, or expansion thereof. Further, Monotype shall have the right to fulfil any and all quotes or customer proposals that have been issued prior to termination of this Agreement.

9. Notices.

All notices under this Agreement shall be deemed given to Monotype when in writing and (i) mailed certified mail, return receipt requested (with a copy by first class mail, internationally recognized commercial courier, or facsimile transmission) addressed as set forth below and/or (ii) via email to notices@monotype.com and foundrysupport@monotype.com:

Monotype Imaging Inc.
600 Unicorn Park Drive, Woburn, MA 01801 USA
Attn: Chief Executive Officer
Attn: General Counsel

All notices under this Agreement shall be deemed given to Licensor when in writing and either (i) mailed certified mail, return receipt requested (with a copy by first class mail, internationally recognized commercial courier, or facsimile transmission) addressed as set in your Account, or (ii) via electronic mail to the address provided in your Account.

10. General Provisions.

- a. The financial terms of this License Agreement shall remain confidential to you and Monotype.
- b. Agreement shall be governed by the laws of the United States of America and the Commonwealth of Massachusetts (other than the conflicts of laws provisions). All disputes arising under this Agreement must be brought in, and you hereby consent to personal jurisdiction of, the Superior Court of the Commonwealth of Massachusetts in Middlesex County and the United States District Court for the District of Massachusetts.
- c. The prevailing party in any litigation arising out of this Agreement shall be entitled to recover from the other reasonable attorneys' fees.
- d. This Agreement and the information provided in your Account constitutes the entire agreement between the Parties with respect to the subject matter hereof. This Agreement supersedes, and the terms of this Agreement govern, any prior agreements with respect to the subject matter hereof and each party owes to the other party a duty to co-operate in order to give full effect to this Agreement. Any modification to this Agreement shall not be effective unless it is in writing and signed by authorized representatives of both parties. As used in this Section, "subject matter" refers to the licensing of the Licensed Font Software to Monotype by you and/or your predecessor(s) in interest, but shall not be deemed to include any agreement, or portion thereof, in which Monotype has licensed typeface designs, fonts, software or other intellectual property or technology to you.
- e. Neither party shall assign this Agreement to another person or entity without the prior written consent of the other party hereto; provided, however that this Agreement may be assigned to any entity which acquires all or substantially all of the typography business, or assets used in the typography business, of Monotype or Licensor, as the case may be, or in the case of a merger or acquisition of Monotype or Licensor, as the case may be. Subject to the foregoing, this Agreement shall be binding upon and inure to the benefit of the parties hereto and their respective affiliates, successors, licensees, assigns, heirs and representatives.
- f. Nothing contained herein shall be construed as creating any agency, partnership, or other form of joint enterprise between the parties.
- g. Neither party shall be liable hereunder by reason of any failure or delay in the performance of its obligations hereunder (except for the payment of money) on account of strikes, shortages, riots, insurrection, fires, flood, storm, explosions, acts of God, war, governmental action, labor conditions, earthquakes, material shortages or any other cause which is beyond the reasonable control of such party.
- h. The failure of either party to require performance by the other party of any provision hereof shall not constitute a waiver of the provision itself or the right to require performance thereunder.
- i. In the event that any provision of this Agreement shall be unenforceable or invalid, such unenforceability or invalidity shall not render this Agreement unenforceable or invalid as a whole, and, in such event, such provision shall be changed and interpreted so as to best accomplish the objectives of such unenforceable or invalid provision within the limits of applicable law or court decisions.

11. Definitions.

“Deliverables” means digital data and materials supplied by Licensor to Monotype, including, but not limited to, the Licensed Font Software, Licensed Trademarks and any related imagery or other marketing materials that may be used to promote and market the Licensed Font Software.

“Digital Commerce” means the online marketplaces owned or controlled by Monotype including, but not limited to, myfonts.com, fonts.com, linotype.com, fontfont.com, fontshop.com, itcfonts.com and all regional variants thereof.

“Licensed Trademarks” means those trademarks, if any, as set forth in the “name” table for the Licensed Font Software.

“Licensed Font Software” means a copy of the Deliverables which reproduces the font.

“Net Revenues” means total receipts less (a) shipping and handling costs, (b) any amounts paid for credits, returns and replacements, and (c) taxes.

“Publicly Available Software” means each of: (a) any software that contains, or is derived in any manner (in whole or in part) from, any software that is distributed as free software, open source software (e.g. Linux) or similar licensing or distribution models; and (b) any software that requires as a condition of use, modification and/or distribution of such software that such software or other software incorporated into, derived from or distributed with such software (i) be disclosed or distributed in source code form, (ii) be licensed for the purpose of making derivative works, or (iii) be redistributable at no charge. Publicly Available Software includes, without limitation, software licensed or distributed under any of the following licenses or distribution models, or licenses or distribution models similar to any of the following: (1) GNU's General Public License (GPL) or Lesser/Library GPL (LGPL); (2) the Artistic License (e.g., PERL); (3) the Mozilla Public License; (4) the Netscape Public License; (5) the Sun Community Source License (SCSL); (6) the Sun Industry Source License (SISL); and (7) the Apache Software license.

Ohjeet kirjaintyyppin valmistelusta myyntiin, Monotype

Sähköpostiviesti kirjaintyyppin myyntiin asettamiseen liittyen.

Your application has been successfully submitted!

1 viesti

Monotype Foundry Team <foundrysupport@monotype.com>

23. maaliskuuta 2021 klo 21.53

Your foundry application has been successfully submitted!

Next Steps.

We'll review your application within 3 business days, then you'll receive an email from us.

- If there are issues with your application, we'll send you an email containing details about what's wrong so you can fix the issues and submit your application again. You'll also be able to log in to Monotype Font Platform to

We'll review your application within 3 business days, then you'll receive an email from us.

- If there are issues with your application, we'll send you an email containing details about what's wrong so you can fix the issues and submit your application again. You'll also be able to log in to Monotype Font Platform to see this feedback.
- If you've been accepted, we'll send your acceptance email and you can log in to Monotype Font Platform to submit your first fonts!

Get ready to submit your first fonts!

You'll need to prepare the following items so you're ready to submit fonts. Go ahead and start working on this now!

A unique font name.

Your font name is super important. Here's some [font naming recommendations](#).

Font files in OTF or TTF format.

We've outlined [common reasons for rejection](#) to help you succeed.

5-15 marketing images at 2000x1000 pixels in PNG format.

Read more about [creating great images](#).

A paragraph describing your font family to customers.

Connect with your customers by writing a [great font description](#).

Font Prices.

Choose font prices strategically. Read our [pricing guide](#) for tips!

Monotype Imagin Inc.
800 Unicorn Park Drive
Woburn, MA 01801 USA

New York, US · Chicago, US · San Francisco, US · Los Angeles, US · Cordoba, AR · London, UK · Berlin, DE · Noida, IN · Seoul, KO · Tokyo, JP · Shanghai, CH

© 2020 Monotype. All rights reserved.
Monotype.com

| [Terms of Use](#) | [Privacy Policy](#) | [Legal](#)

Sähköpostiviesti, Joonas Louhi

Joonas Louhen kanssa käyty sähköpostikeskustelu.

Tue 3/2, 4:15 PM

Terve,

käy toki lisäkyssarit...

Mikä sai sinut valitsemaan juuri Future Fonts:n kirjaintyyppiesi myyntialustaksi ja oletko ollut tyytyväinen yhteistyöhön?

FuFon konsepti ylipäätään, eli mahdollisuus julkaista keskeneräisiä (mutta käytettäviä) kirjaintyyppejä edullisemmalla lähtöhinnalla ja päivitysten myötä nostaa hintaa normaalille tasolle. Mielestäni tästä hyötyvät niin käyttäjät kuin kirjainmuotoilijatkin.

Toinen tekijä on kirjaston kuratointi. FuFo saa paljon hakijoita joka kuukausi ja vain pieni osa hyväksytään listoille. Tämä voi kuulostaa poissulkevalta tai elitistiseltäkin (mitä se jossain määrin onkin), mutta jos vaihtoehtona olisi FuFon kehittyminen esim. MyFonts:n kaltaiseksi suoksi, on se silti parempi suunta (jälleen kerran, mielestäni kummankin osapuolen kannalta). Tähän huomautuksena, että valintaan ei vaikuta ainoastaan projektin laatu (kuinka "hyvä" tai hyvin tehty fontti on), vaan myös tuoko se jotain uutta kirjastoon, löytyykö vastaavaa listoilta.

Myös tiimi/yhteisö sekä alustan kehittäminen ja markkinointiin satsaaminen ovat oleellisia plussia.

Millaisen provision Future Fonts maksaa suunnittelijalle?

FuFo ottaa 30% välistä, mikä on tänä päivänä poikkeuksellisen pieni osuus.

Miten provision maksu suoritetaan (tilisiirto, shekki, jokin systeemi)?

Rojaltit tulevat automaattisesti suht. reaaliajassa Stripen kautta tilille.

Entä verotus? Maksetaanko Suomeen vai onko verot jo maksettu?

FuFo kerää ja tilittää tarvittaessa ALVit/osavaltioverot, itse makselen ALV-va-
paista rojalteista sitten normaalisti verot Suomen päässä.

-Joonas

Tue 10/6/2020, 2:01 PM

Terve Jani,

ohessa vähän ajatuksia kysymykses pohjalta, toivottavasti näistä on jotain hyö-
tyä opinnäytetyösi suhteen.

**Alustuksena tutkin siis opinnäytetyössäni ekologisuutta kirjaintyypeissä ja niiden suunnittelussa ja samalla sivuan myös hieman painotuotteiden ekologisuutta. Toiminnallisena osana suunnittelen kirjaintyyppin tutkimuk-
sen pohjalta.**

Olemassa olevista eko-kirjaintyypeistä mm. Ryman Eco (rymaneco.co.uk) on suunniteltu siten, että pienessä koossa sen tyhjäksi jätetyt sisämuodot täyttyvät musteen leviämisen seurauksena ja näin se säästää jopa 33% painomustetta. Useimmista eko-kirjaintyypeistä poiketen Ryman Eco on suunniteltu myös esteettisesti kauniiksi, jolloin sitä voi käyttää myös isossa koossa. Onko mielestäsi tällaista trendiä näkyvissä nykypäivän

suunnittelussa ja oletko itse harkinnut asiaa omassa työssäsi kirjainmuotoilijana?

En ole huomannut aiheen trendaavan kirjainmuotoilijoiden keskuudessa. Kyseinen esimerkkisi on tosin mielenkiintoisimmasta päästä. Välillä on tullut vastaan esimerkiksi riisuttuja, mutta tunnistettavia *eko-logo* -konsepteja, tai yksikin erillinen softa, joka dokumenttia printterille lähetettäessä muokkaa kirjaimet täyteen pieniä reikiä, ja siten säästää mustetta.

Voisi olla mielenkiintoista, jos joku tekisi jostain paljon käytetystä jo olemassa olevasta kirjaintyypistä (vaikka Calibri, tai Verdana) version soveltaen Ryman Econ metodia, niin että se näyttäisi käytössä alkuperäiseltä. Tämä tosin vaatisi useampaa optista kokoverisiota ja automaatiota taitto-ohjelman puolelta, jotta käytettävä kokoversio vastaisi valittua pistekokoa. Variable fontit apuun...

Jos ekologisuuteen halutaan vaikuttaa painotuotteen kohdalla, typografisella suunnittelijalla/taittajalla on mielestäni huomattavasti enemmän mahdollisuuksia ja kykyä vaikuttaa lopputulokseen kuin kirjainmuotoilijalla. Tehokkaalla taitolla ja fonttivalinnoilla voidaan säästää painopinta-alaa ja siten musteen kulutusta.

Ekologisuuden sijaan ekonomisuus on termi, joka on läsnä erityisesti sanomalehdille suunnitelluissa kirjaintyypeissä. Tarkoituksena tosin ei ole ensisijaisesti luonnon säästäminen, vaan mahduttaa mahdollisimman paljon merkkejä ennalta suunniteltuun formaattiin. Omassa työssäni tämä ekonomisuus on ajoittain läsnä, ei niinkään ekologisuus.

Tässä voisin heittää (täysin hypoteettisen) ajatuksen liittyen digitaalisiin näyttölaitteisiin, vastakohtana painotuotteille. Tulisiko ruudulta luettavan tekstin olla vastakohtaisesti tummempaa (vahvempien leikkausten käyttö), jotta ruudulla palaisi vähemmän pikseleitä ja siten se olisi energiatehokkaampaa? Kuinka suuri vaikutus tällä käytännössä olisi sähkön kulutukseen, tiedä häntä.

Olet suorittanut maisterintutkinnon Haagin Royal Academy of Artsin Master of Type and Media -ohjelmassa. Käsiteltiinkö tutkinto-ohjelmassa kirjaintyyppisuunnittelun ekologisuutta ja jos käsiteltiin, niin miten?

Ei käsitelty.

Hypoteettisesti ajateltuna asiakkaat eivät osaa vaatia tai eivät välitä ekologisuudesta kirjaintyyppivalinnoissa. Onko mielestäsi näin vai onko joku asiakas joskus ottanut asian puheeksi?

Kirjainmuotoilun kantilta yhdyn hypoteesiisi 100%, tosin itselläni ei nyt siitä niin paljoa ole vielä työkokemusta kertynyt. Olen myös toiminut useamman vuoden graafisena suunnittelijana, minkä saralla ekologisuutta voi helpommin käyttää perusteluna asiakkaalle. Se on myös siinä mielessä helpompaa, että ekologiset, toimivat ratkaisut ovat monesti myös kustannustehokkaita isossa mittakavassa.

Entä yleisesti painotuotteissa, onko ekologisuus tärkeää asiakkaalle (esim. kierrätettyjen materiaalien käyttö)?

Väittäisin, että suurimmalle osalle liiketoimintaa harjoittavista yrityksistä painotuotteiden ekologisuus itsessään on toissijaista, valitettavasti. Ekologisuuden motivaattorina voi toimia esimerkiksi kustannussäästöt tai brändin arvostusta kohottava *goodwill*, tai kumpikin. Pakkausten ekologisuutta monesti tuodaan esille elintarvikkeiden kuluttajapakkauksissa, jolla toki yritetään viime kädessä vaikuttaa ostopäätökseen.

Suunnittelija on usein asiakkaan ja painotalon välinen linkki. Onko suunnittelijalla mielestäsi vastuu ohjata asiakasta ekologisempien valintojen suuntaan?

Ehdottomasti on. Jos tähän löytyy typografinen ratkaisu, joka toimii eikä ole ristiriidassa muiden, asiakkaan visuaaliseen linjaan vaikuttavien asioiden suhteen, niin mikä ettei.

Minulla on kandidituskinto pakkausmuotoilusta, ja sillä alalla ekologisuuudella on luonnollisesti aivan eri painoarvo kuin kirjainmuotoilussa. Tähän väliin täytyy tosin sanoa, että itselläni ei ole dataa painovärien/musteiden kuormituksesta, suhteessa esim. painettaviin materiaaleihin. Varmasti öljypohjaiset värit lasertulostimien tonereista puhumattakaan ovat rasite luonnolle. Painoväreistäkin varmasti löytyy ekologisempia vaihtoehtoja tänä päivänä.

-Joonas

Näyte kirjaintyypistä Loopalike

Future Fontsille lähetetty näyte kirjaintyypistä Loopalike.

Loopalike

Character set

A B C D E F G H I
J K L M N O P Q R S
T U V W X Y Z Å Ä Ö

a b c d e f g h i
j k l m n o p q r s
t u v w x y z å ä ö
à á â

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

@ . , : ; ' " " ' " - -

! ? % & ( ) / * + - =

Discretionary ligatures

eh ei et ett ek ff ii iil
iili iilis iill il ili ilii
iliis ilis ilj illilli ils
is it itt itti ittl li liis
like lil lili lij lj ll
oh oi oj ok om on oo
th ti tei tel tell tet tetei
tets ts tt tti tti uh
uk ul ull ulli uu uy

Examples of use

Milja lilja
Salomon ohmic
Elias pilsner
Behemoth
Antique bilar
Jazzy ukulele